LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS DĖL LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2014–2020 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS“ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2017 m. sausio 3 d. Nr. 3D-5
Vilnius

Vadovaudamasis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. spalio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/1839 (OL 2015 L 270, p. 1), 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, EB Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011 (OL 2014 L 149, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/1930 (OL 2015 L 282, p. 2), Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234 su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. liepos 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu CCI2014LT16M8PA001, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C(2015)5897, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 907 „Dėl institucijų, atsakingų už Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos valdymą ir kontrolę, paskyrimo“ ir atsižvelgdamas į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020

metų veiksmų programos ketvirtojo Sąjungos prioriteto „Užimtumo ir teritorinės sanglaudos didinimo“ priemonės „Parengiamoji parama“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 6 d. įsakymu Nr. 3D-627 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos ketvirtojo Sąjungos prioriteto „Užimtumo ir teritorinės sanglaudos didinimo“ priemonės „Parengiamoji parama“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 3D-298 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 20 d. įsakymo Nr. 3D-647 „Dėl Paramos vietos plėtros strategijoms įgyvendinti bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu skyrimo ir skaičiavimo metodikų patvirtinimo“ nuostatas,

t v i r t i n u Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ administravimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras Bronius Markauskas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
žemės ūkio ministro
2017 m. sausio 3 d.
įsakymu Nr. 3D-5

LIETUVOS ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS 2014–2020 METŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS „VIETOS PLĖTROS STRATEGIJŲ ĮGYVENDINIMAS“ ADMINISTRAVIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ administravimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos vadovaujantis 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320) (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas), 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 508/2014 dėl Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondo ir kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2328/2003, EB Nr. 861/2006, (EB) Nr. 1198/2006 bei (EB) Nr. 791/2007 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas Nr. 1255/2011 (OL 2014 L 149, p. 1), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2015 m. liepos 28 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2015/1930 (OL 2015 L 282, p. 2) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 508/2014), 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1407/2013), Lietuvos Respublikos partnerystės sutartimi, patvirtinta Europos Komisijos 2014 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. C(2014)4234, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. liepos 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu CCI2014LT16M8PA001, Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programa, patvirtinta Europos Komisijos 2015 m. rugpjūčio 17 d. sprendimu Nr. C(2015)5897 (toliau – Veiksmų programa), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. rugsėjo 3 d. nutarimu Nr. 907 „Dėl institucijų, atsakingų už Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos valdymą ir kontrolę, paskyrimo“, ir atsižvelgdama į Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų

veiksmų programos administravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-75 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – VP administravimo taisyklės), ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 20 d. įsakymo Nr. 3D-647 „Dėl Paramos vietos plėtros strategijoms įgyvendinti bendruomenių inicijuotos vietos plėtros būdu skyrimo ir skaičiavimo metodikų patvirtinimo“ nuostatas.

2. Taisyklės reglamentuoja žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijų, įgyvendinamų pagal Veiksmų programos priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ (toliau – Priemonė) administravimo tvarką.

3. Taisyklės taikomos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupėms, pateikusioms VPS vertinti arba įgyvendinančioms VPS.

4. Žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupių VPS atrankos ir tvirtinimo tvarką nustato Žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“, įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. 3D-298 „Dėl Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – VPS įgyvendinimo taisyklės).

II SKYRIUS
SUTRUMPINIMAI IR SĄVOKOS

5. Taisyklėse vartojami sutrumpinimai:

5.1. **Agentūra** – Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos;

5.2. **BNR** – Bendrųjų nuostatų reglamentas;

5.3. **CVP IS** – Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema;

5.4. **CPO** – Centrinė perkančioji organizacija;

5.5. **EJRŽF** – Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondas;

5.6. **EK** – Europos Komisija;

5.7. **ES** – Europos Sąjunga;

5.8. **ESIF** – Europos struktūriniai ir investavimo fondai;

5.9. **Ministerija** – Žemės ūkio ministerija;

5.10. **TERPAS** – Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos Kaimo plėtros ir žuvininkystės programų departamento teritorinis paramos administravimo skyrius;

5.11. **VPS** – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategija;

5.12. **ŽRVVG** – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupė;

5.13. **VP** – Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programa.

6. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

6.1. **parama žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai administruoti** (toliau – parama VPS administruoti) – paramos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai įgyvendinti dalis, susidedanti iš paramos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupės veiklai ir paramos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupės teritorijos gyventojams aktyvinti, skiriama tos strategijos administravimo reikmėms;

6.2. **parama žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai įgyvendinti** (toliau – parama VPS įgyvendinti) – Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšos, skirtos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai administruoti ir įgyvendinti;

6.3. **paramos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai įgyvendinti sutartis** (toliau – VPS paramos sutartis) – sutartis, sudaroma skiriant paramą žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai administruoti ir įgyvendinti pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“;

6.4. **žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo laikotarpis** (toliau – VPS įgyvendinimo laikotarpis) – laikotarpis nuo paramos paraiškos registravimo Nacionalinėje mokėjimo agentūroje prie Žemės ūkio ministerijos dienos iki paskutinio mokėjimo prašymo pateikimo ir galutinės žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo ataskaitos pateikimo šiai agentūrai dienos, bet ne vėliau kaip iki 2023 m. rugsėjo 1 d.;

6.5. **žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsena** (toliau – VPS įgyvendinimo stebėsena) – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos vykdytojos, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos reguliari ir sisteminga veikla: kokybinių ir kiekybinių duomenų apie žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo pažangą rinkimas, apibendrinimas ir teikimas Europos Komisijai;

6.6. **žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo valdymas** (toliau – VPS įgyvendinimo valdymas) – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos vykdytojos, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos veikla, kuria siekiama užtikrinti skaidrų ir veiksmingą Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondo bei Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų panaudojimą, patikrinamą ir kontroliuojamą žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimą;

6.7. **žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo vertinimas** (toliau – VPS įgyvendinimo vertinimas) – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos vykdytojos, Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos ir Žemės ūkio ministerijos vykdoma ir (arba) inicijuojama veikla: žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo vertės (veiksmingumo, naudingumo, tvarumo, poveikio), pasiekimų įgyvendinant Europos Sąjungos ir nacionalinius prioritetus ir didinant bendruomenių inicijuotos vietos plėtros pridėtinę vertę analizė (naudojant žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo stebėsenos duomenis ir rodiklius), žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimo problemų nustatymas ir jų sprendimo būdų siūlymas, siekiant tobulinti žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimą ir padėti pasiekti jos tikslus;

6.8. **žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos vykdytoja** (toliau – VPS vykdytoja) – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupė, gavusi paramą žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai įgyvendinti;

6.9. **parama žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupės teritorijos gyventojams aktyvinti** (toliau – parama ŽRVVG teritorijos gyventojams aktyvinti) – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros vykdytojai skiriama paramos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai administruoti dalis vykdyti funkcijoms, susijusioms su žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupės teritorijos gyventojų skatinimu dalyvauti įgyvendinant žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategiją;

6.10. **parama žvejybos ir akvakultūros regiono vietos veiklos grupės veiklai** (toliau – parama ŽRVVG veiklai) – žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos vykdytojai skiriama paramos žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijai administruoti dalis vykdyti funkcijoms, susijusioms su žvejybos ir akvakultūros regiono vietos plėtros strategijos įgyvendinimu;

7. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos BNR, EJRŽF, VP, VP administravimo taisyklėse, VPS įgyvendinimo taisyklėse, bei kituose teisės aktuose.

III SKYRIUS
REMIAMA VEIKLA

8. Pagal Priemonę remiamos šios VPS įgyvendinimo administravimo veiklos:

8.1. VPS vykdytojos veikla, susijusi su VPS įgyvendinimo administravimu;

8.2. VPS vykdytojos veikla, susijusi su ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimu dalyvauti įgyvendinant VPS.

IV SKYRIUS
GALIMI PARAMOS GAVĖJAI

9. Pagal Priemonę paramą VPS administruoti gali gauti ŽRVVG, turinti patvirtintą VPS.

V SKYRIUS
PARAMOS DYDIS IR INTENSYVUMAS

10. Paramos VPS administruoti išlaidoms VPS gali būti numatyta ne daugiau kaip 20 proc. VPS įgyvendinti skirtos paramos sumos. Paramos VPS įgyvendinti dalis, skirta VPS administravimo išlaidoms apmokėti, nurodyta VPS paramos sutartyje ir gali būti išmokėta VPS vykdytojai, jeigu iki VPS įgyvendinimo pabaigos VPS vykdytoja ir VPS išlaikys atitiktį visoms tinkamumo sąlygoms, taip pat VPS vykdytoja vykdys visus prisiimtus įsipareigojimus, susijusius su VPS įgyvendinimu ir jei bus išlaikytos proporcijos, nurodytos šių Taisyklių 13.7 papunktyje.

11. VPS administravimo išlaidos susideda iš:

11.1. ŽRVVG veiklos išlaidų. Joms gali būti skiriama ne daugiau kaip 75 proc. VPS administravimo išlaidų;

11.2. ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo išlaidų. Joms turi būti skirta ne mažiau kaip 25 proc. VPS administravimo išlaidų.

12. VPS administravimo išlaidos finansuojamos iki 100 proc. visų tinkamų VPS administravimo išlaidų.

VI SKYRIUS
TINKAMOS IR NETINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

13. Bendrosios VPS administravimo išlaidų pripažinimo tinkamomis finansuoti sąlygos, t. y. tinkamos finansuoti VPS administravimo išlaidos turi būti:

13.1. nurodytos šių Taisyklių 14 punkte ir patvirtintame metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo apraše, ir kurias galima patikrinti kontrolės (pvz., patikrų vietoje, auditų) metu;

13.2. neviršijančios rinkos kainų. Laikoma, kad prašomos finansuoti išlaidos neviršija rinkos kainų, jeigu planuojamos išlaidos VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo apraše pagrįstos (nurodomi alternatyvūs variantai):

13.2.1. bent 3 (trimis) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta ūkinė komercinė veikla, komerciniais pasiūlymais arba jų interneto tinklalapiuose esančiomis kainomis kompiuterio ekrano nuotraukų forma (anglų k. *„Print Screen*“), arba kitu būdu, leidžiančiu

objektyviai palyginti bent 3 (trijų) skirtingų prekių tiekėjų ir (arba) paslaugų teikėjų, prekiaujančių panašiomis prekėmis ir (arba) teikiančių panašias paslaugas ir kuriems tai yra įprasta ūkinė komercinė veikla, siūlomas kainas. Kilus įtarimui dėl kainų padidinimo, Agentūra vadovaujasi VP administravimo taisyklėmis, taip pat kitomis Agentūros vidaus procedūrose nustatytomis kainų pagrįstumo kontrolės priemonėmis;

13.2.2. Ministerijos, Agentūros ar kitų ESIF administruojančių institucijų patvirtintais fiksuotaisiais arba didžiausiais tokių pat prekių ir (arba) paslaugų vienetų įkainiais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams;

13.2.3. Ministerijos, Agentūros arba nepriklausomų ekspertų atliktais, viešai ESIF administruojančių institucijų interneto svetainėse skelbiamais prekių ir (arba) paslaugų kainų rinkos tyrimais, taikomais panašaus pobūdžio projektams ir paramos gavėjams. Europos Sąjungos struktūriniams fondams (Europos socialiniam fondui, Europos regioninės plėtros fondui, Europos sanglaudos fondui) taikomi rinkos kainų tyrimai (supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai) skelbiami interneto tinklalapyje www.esinvesticijos.lt → Dokumentai → Tyrimai → Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai;

13.2.4. istoriniais duomenimis, jeigu grindžiamas VPS vykdytojos biuro patalpų komunalinių išlaidų dydis; viešųjų paslaugų teikėjų taikomais įkainiais, jeigu tai yra VPS administravimui būtina viešoji paslauga ir nėra galimybės gauti alternatyvių komercinių pasiūlymų (pvz., banko mokesčiai už atsiskaitomosios sąskaitos, skirtos paramos lėšoms, administravimą, mokesčiai už VĮ Registrų centro Juridinių asmenų registro teikiamus išrašus);

13.3. patirtos nepažeidžiant pirkimų tvarkos, nurodytos šių Taisyklių VIII skyriuje „VPS vykdytojos atliekamos pirkimo procedūros“;

13.4. pagrįstos išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentais. Išlaidų pagrindimo dokumentai – rangovų, paslaugų teikėjų ar prekių tiekėjų pateiktos sąskaitos, priėmimo–perdavimo aktai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, kelionių ar kiti dokumentai, kuriais pagrindžiamos patirtos išlaidos. Išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentai – banko sąskaitos išrašai, skolų padengimo aktai, interneto bankininkyste besinaudojančių VPS vykdytojų pateikti išrašai, patvirtinti VPS vykdytojos vadovo ar kito įgalioto asmens parašu, ar kiti dokumentai, kuriais įrodoma, kad pagal išlaidų pagrindimo dokumentus buvo atliktas mokėjimas;

13.5. tiesiogiai susijusios su VPS administravimu ir (arba) įgyvendinimu, ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimu ir yra būtinos šioms veikloms vykdyti;

13.6. patirtos nuo metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašo patvirtinimo dienos (poreikis tvirtinamas šių Taisyklių VII skyriuje „Metinio VPS administravimo išlaidų poreikio plano teikimas, vertinimas, tvirtinimas ir keitimas“ nustatyta tvarka) iki 2023 m.

rugsėjo 1 d., jeigu specialiosiose tinkamų finansuoti išlaidų tinkamumo sąlygose nenurodyta kitaip. VPS administravimą atliekančių darbuotojų darbo užmokestis, ryšio paslaugų, biuro patalpų nuomos, komunalinių paslaugų, kanceliarinių prekių bei popieriaus, kuro įsigijimo, interneto svetainės priežiūros, biuro įrangos remonto ir priežiūros (įskaitant eksploatacines išlaidas), taip pat viešųjų paslaugų teikėjų (pvz., valstybės įmonės Registrų centro, notaro) paslaugų įsigijimo išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, kai jos patirtos nuo paraiškos VPS įgyvendinti pateikimo dienos (paraiška VPS įgyvendinti teikiama pagal VPS įgyvendinimo taisykles) iki 2023 m. rugsėjo 1 d., išskyrus atvejus, kai jos yra finansuojamos iš 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio lėšų pagal VP priemonę „Parengiamoji parama“;

13.7. patirtos nepažeidžiant šių Taisyklių 10 punkte nurodytos didžiausios galimos procentinės dalies paramos VPS administravimo išlaidoms, taip pat šių Taisyklių 11 punkte nurodytos proporcijos tarp ŽRVVG veiklos išlaidų ir ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo išlaidų. Atitiktis šiai tinkamumo finansuoti sąlygai gali būti nevertinama kiekvieno VPS vykdytojos tarpinio mokėjimo prašymo vertinimo metu, tačiau Agentūra turi užtikrinti nuolatinę šių proporcijų stebėseną (vadovaudamasi mokėjimo prašymų, metinių VPS įgyvendinimo ataskaitų ir kitų dokumentų duomenimis) ir įvertinti atitiktį šiai tinkamumo sąlygai bent šiais VPS įgyvendinimo momentais: ne vėliau kaip likus vieneriems metams iki tarpinio VPS vertinimo pradžios, ne vėliau kaip likus vieneriems metams iki VPS įgyvendinimo pabaigos, taip pat priešpaskutinio ir paskutinio mokėjimo prašymų vertinimo metu. Kilus pagrįstų įtarimų, kad dėl faktinių VPS vykdytojos patirtų išlaidų pagal atskiras išlaidų kategorijas VPS vykdytoja VPS įgyvendinimo pabaigoje gali pažeisti VPS paramos sutartimi ir VPS prisiimtus įsipareigojimus, susijusius su minėtų proporcijų išlaikymu, Agentūra imasi papildomų laikinųjų VPS įgyvendinimo valdymo ir kontrolės priemonių, nurodytų šių Taisyklių XI skyriuje „VPS įgyvendinimo valdymas“. Agentūra, vertindama priešpaskutinį ir paskutinį VPS vykdytojos mokėjimo prašymą VPS administravimo išlaidas apmoka nepažeisdama šių Taisyklių 10 punkte nurodytos didžiausios galimos procentinės dalies paramos VPS administravimo išlaidoms, taip pat šių Taisyklių 11 punkte nurodytos proporcijos tarp ŽRVVG veiklos išlaidų ir ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo išlaidų.

14. Tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos šios VPS administravimo išlaidos, įskaitant PVM:

Eil. Nr.	Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos ir atskirų išlaidų pavadinimai	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos
I	**II**	**III**
1.	**VPS vykdytojos veiklos išlaidos:**	
1.1.	**su VPS vykdytojos darbo teisiniais santykiais susijusios išlaidos:**	
1.1.1.	VPS administravimą atliekančių darbuotojų darbo užmokestis pagal darbo sutartį:	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. tinkamos finansuoti išlaidos: darbo užmokestis pagal darbo sutartį, įskaitant visus darbdaviui – VPS vykdytojai ir jo darbuotojui (-ams) Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka privalomus mokėti mokesčius ir kitas privalomas su darbo teisiniais santykiais susijusias išmokas; 2. netinkamos finansuoti išlaidos: priedai (išskyrus darbuotojų finansinio skatinimo priemones, nurodytas šios eilutės 5 punkte), priemokos, išeitinės išmokos ir kompensacijos, atlygis už viršvalandinius darbus; pagal nuotolinio darbo sutartis mokamas darbo užmokestis ir kiti su juo susiję mokesčiai bei išmokos (nuotolinio darbo sutarties ypatumus nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugpjūčio 19 d. nutarimas Nr. 1043 „Dėl atskirų darbo sutarčių ypatumų patvirtinimo“); 3. darbo užmokestis iš VPS administravimo lėšų tam pačiam VPS vykdytojos darbuotojui gali būti mokamas, jeigu jis įdarbintas VPS vykdytojos ne mažiau kaip 0,25 etato. Darbo užmokestis iš VPS administravimo lėšų tam pačiam VPS vykdytojos darbuotojui gali būti mokamas ne daugiau kaip už vieną visą darbo etatą. Tas pats darbuotojas gali vykdyti kelių pareigybių funkcijas, jeigu jis atitinka toms pareigybėms keliamus minimalius kvalifikacijos reikalavimus, nurodytus VPS įgyvendinimo taisyklių 12.2 papunktyje; 4. VPS vykdytojos darbuotoju negali būti VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo narys; 5. ŽRVVG visuotinio narių susirinkimo arba ŽRVVG kolegialaus valdymo organo sprendimu VPS administravimą atliekantiems VPS vykdytojos darbuotojams darbo teisinių santykių pradžioje ir jų eigoje gali būti mokamas didesnis negu bazinis darbo užmokestis (bazinis darbo užmokesčio įkainis nurodomas atitinkamai pagal pareigybes šios lentelės 1.1.1.1–1.1.1.2 ir 2.1.1 eilutėse), atsižvelgiant bent į VPS vykdytojos darbuotojo VPS administravimo patirtį (įskaitant 2007–2013 m. ir 2014–2020 m. finansavimo laikotarpius): jeigu ŽRVVG darbuotojo VPS administravimo patirtis yra nuo 1 m. iki 3 m., bazinis darbo

		užmokestis gali būti didinamas 15 proc., jeigu nuo 3 m. iki 5 m. – 30 proc., jeigu daugiau kaip 5 m. – 50 proc. (finansinio skatinimo įkainis nustatytas pagal analogiją taikant Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – Valstybės tarnybos įstatymas) 25 str. 3 d. nurodytus priedų dydžius, nuosekliai suteikiamus už kvalifikacines klases). Kai VPS vykdytojos darbuotojo darbo užmokestis pasiekia didžiausią galimą darbo užmokestį pagal šį punktą, jo tolesnis finansinis skatinimas iš VPS administravimo lėšų nėra tinkama finansuoti išlaida.
1.1.1.1.	VPS administravimo vadovui	Tinkamų finansuoti išlaidų įkainis: vieno viso darbo etato darbo užmokesčio bazinis įkainis – suma, apskaičiuota pagal Valstybės tarnybos įstatymo 1 priede „Lietuvos Respublikos valstybės tarnautojų pareigybių kategorijos ir pareiginių algų koeficientai“ pateikiamą A13 pareigybės kategoriją ir jai priskirtą pareiginės algos koeficientą.
1.1.1.2.	VPS administratoriui, VPS buhalterinės apskaitos specialistui ir (arba) finansininkui	Tinkamų finansuoti išlaidų įkainis: vieno viso darbo etato darbo užmokesčio bazinis įkainis – suma, apskaičiuota pagal Valstybės tarnybos įstatymo 1 priede „Lietuvos Respublikos valstybės tarnautojų pareigybių kategorijos ir pareiginių algų koeficientai“ pateikiamą A12 pareigybės kategoriją ir jai priskirtą pareiginės algos koeficientą.
1.1.2.	komandiruočių išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. komandiruotės turi būti tiesiogiai susijusios su VP priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimu; 2. komandiruočių išlaidos negali viršyti įkainių, nustatytų Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl Tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“; 3. komandiravimui taikoma tvarka: 3.1. kai komandiruotė yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, VPS vykdytojos darbuotojai komandiruojami VPS vykdytojos nustatyta vidaus tvarka; 3.2. kai komandiruotė yra į užsienį:

		3.2.1. VPS vykdytojos darbuotojai turi būti komandiruojami VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo sprendimu; 3.2.2. tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos ne daugiau kaip dviejų ŽRVVG darbuotojų konkrečios komandiruotės išlaidos; 3.2.3. komandiruotės turinio tinkamumas turi būti iš anksto suderintas su Agentūra, t. y. likus ne mažiau kaip 10 darbo dienų iki planuojamos komandiruotės į užsienį VPS vykdytoja turi informuoti Agentūrą raštu apie planuojamą komandiruotę (rekomenduojama pasirašytą raštą siųsti bendruoju Agentūros el. pašto adresu dokumentai@nma.lt, taip pat tiesiogiai VPS vykdytojo veiklą koordinuojančiam Agentūros darbuotojui). Informaciniame rašte turi būti pateikta bent ši informacija: planuojamos komandiruotės tema ir tikslas (pagrindžiantis, kad komandiruotė prisidės prie geresnio VPS įgyvendinimo), data, vieta (valstybė ir tikslus komandiruotės vietos adresas), darbotvarkė, organizatoriai ir jų kontaktai. Agentūra turi išnagrinėti VPS vykdytojos pateiktą informaciją ir pateikti atsakymą raštu (raštas turi būti siunčiamas ir el. paštu VPS vykdytojos darbuotojui, atsakingam už komandiruotės organizavimą) dėl komandiruotės turinio tinkamumo per 7 darbo dienas nuo VPS vykdytojos informacinio rašto gavimo dienos; 4. tinkamos finansuoti išlaidos: 4.1. kelionės išlaidos: 4.1.1. kai komandiruotė yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal šią išlaidų eilutę pripažįstamos kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos išlaidos viešuoju transportu. Jeigu vykstama VPS vykdytojos teisėtais pagrindais valdoma transporto priemone, tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal šią išlaidų eilutę pripažįstamos automobilio stovėjimo mokamose automobilių stovėjimo vietose išlaidos; kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos kuro išlaidos finansuojamos pagal šios lentelės 1.3.7 eilutę; 4.1.2. kai komandiruotė yra į užsienį, ir: 4.1.2.1. komandiruotės vieta į vieną pusę yra daugiau kaip 400 km, tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos lėktuvo ekonomine klase išlaidos arba kelionės viešuoju antžeminiu ir (arba) viešuoju vandens transportu, ir (arba) VPS vykdytojos teisėtais pagrindais valdoma transporto priemone išlaidos. Kelionės lėktuvu tinkamos finansuoti išlaidos negali viršyti tarnybinių komandiruočių į užsienio valstybes įkainių, nurodytų Techninės paramos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 1K-337 „Dėl Techninės paramos administravimo taisyklių patvirtinimo“. Jeigu vykstama VPS vykdytojos teisėtais pagrindais valdoma transporto priemone, tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal šią išlaidų eilutę pripažįstamos kelių mokesčių, automobilio

		stovėjimo mokamose automobilių stovėjimo vietose išlaidos; kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos kuro išlaidos finansuojamos pagal šios lentelės 1.3.7 eilutę; 4.1.2.2. komandiruotės vieta į vieną pusę yra už mažiau kaip 400 km, tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos kelionės viešuoju antžeminiu ir (arba) viešuoju vandens transportu, ir (arba) VPS vykdytojos teisėtais pagrindais valdoma transporto priemone. Jeigu vykstama VPS vykdytojos teisėtais pagrindais valdoma transporto priemone, tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal šią išlaidų eilutę pripažįstamos kelių mokesčių, automobilio stovėjimo mokamose automobilių stovėjimo vietose išlaidos; kelionės į komandiruotės vietą ir grįžimo iš jos kuro išlaidos finansuojamos pagal šios lentelės 1.3.7 eilutę; 4.1.2.3. kelionių šalies viduje viešuoju transportu išlaidos; 4.2. dienpinigių išlaidos: 4.2.1. kai komandiruotė yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, dienpinigiai nėra tinkama finansuoti išlaida; 4.2.2. kai komandiruotė yra į užsienį, dienpinigiai negali viršyti dienpinigių normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1996 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 116 „Dėl dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos normų vykstantiems į užsienio komandiruotes“; 4.3. nakvynės išlaidos: 4.3.1. kai komandiruotė yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, nakvynės išlaidos gali būti pripažįstamos tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu komandiruotė trunka daugiau negu vieną dieną ir yra ne VPS vykdytojos teritorijoje. Tinkamų finansuoti išlaidų įkainis – 30 (trisdešimt) Eur (be PVM) už vieną naktį; 4.3.2. kai komandiruotė yra į užsienį, vienos nakvynės išlaidos negali viršyti gyvenamojo ploto nuomos dienos normos, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 1996 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 116 „Dėl dienpinigių ir gyvenamojo ploto nuomos normų vykstantiems į užsienio komandiruotes“; 4.4. medicininių išlaidų draudimas ir nelaimingų atsitikimų draudimas, apimantis mirties, neįgalumo ir traumų rizikas; 4.5. dalyvio mokestis (jeigu tokį numato renginio organizatorius) (nurodoma be PVM): 4.5.1. kai komandiruotė yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, dalyvio mokesčio tinkamų finansuoti išlaidų įkainis – 30 (trisdešimt) Eur; 4.5.2. kai komandiruotė yra į užsienį, dalyvio mokesčio tinkamų finansuoti išlaidų įkainis – 50 (penkiasdešimt) Eur.
1.1.3.	VPS administravimą	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos:

	atliekančių darbuotojų mokymų išlaidos	1. mokymai turi būti iš anksto suplanuoti, t. y. mokymų valandų skaičius, dalyvių skaičius, planuojamos VPS administravimo lėšos, mokymų sąsaja su VPS įgyvendinimo planu, turi būti pateikti patvirtintame metiniame VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo apraše; 2. mokymų turinys turi būti tiesiogiai susijęs su VPS vykdytojos atliekamomis VPS administravimo funkcijomis ir (arba) VPS įgyvendinamomis priemonėmis; 3. mokymo paslaugas gali organizuoti pati VPS vykdytoja arba pirkti iš kitų mokymo paslaugų teikėjų arba organizatorių; 4. mokymo paslaugų teikimo sąlygos: 4.1. mokymo paslaugas gali teikti mokymo paslaugų teikėjai: 4.1.1. juridiniai asmenys, kuriems Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 29 d. nutarimu Nr. 822 „Dėl Formaliojo profesinio mokymo licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka yra išduota licencija **vykdyti formalųjį profesinį mokymą**; 4.1.2. juridiniai asmenys, kurie įrašyti į Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašą, patvirtintą Valstybės tarnybos departamento direktoriaus 2013 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. 27V-2 „Dėl valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo įstaigų sąrašo patvirtinimo“; 4.2. mokymus vedantys lektoriai turi turėti tinkamą ir dokumentais įrodomą kvalifikaciją pagal konkrečią mokymų temą. Kvalifikacijos įrodymo dokumentai turi būti išduoti patikimų subjektų, t. y. Švietimo ir mokslo institucijų registre (www.aikos.smm.lt) esančių juridinių asmenų, valstybės institucijų, valstybės įsteigtų viešųjų juridinių asmenų, kitų juridinių asmenų, kuriems Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka yra išduota licencija ir (arba) leidimas mokyti pagal mokymų programas, atitinkančias planuojamų mokymų temą. Mokymus vedantys lektoriai negali būti VPS vykdytojų darbuotojai (nei perkančiosios organizacijos, nei kitos VPS vykdytojos); 4.3. mokymai turi vykti Lietuvos Respublikos teritorijoje; 5. apie planuojamus mokymus turi būti tinkamai informuota Agentūra, t. y. likus ne mažiau kaip 7 darbo dienoms iki planuojamų mokymų pradžios VPS vykdytoja turi informuoti Agentūrą raštu apie planuojamus mokymus (rekomenduojama pasirašytą raštą siųsti Agentūros el. pašto adresu EJRZFmokymai@nma.lt, taip pat tiesiogiai VPS vykdytojo veiklą koordinuojančiam Agentūros darbuotojui). Informaciniame rašte turi būti pateikta bent ši informacija: planuojamų mokymų tema, data, vieta, mokymų trukmė valandomis, mokymuose planuojantys dalyvauti asmenys, mokymus teiksiantis mokymų paslaugų teikėjas, lektorių

		vardai, pavardės, pareigos; 6. tinkamos finansuoti išlaidos ir taikomi įkainiai (metiniuose VPS administravimo išlaidų poreikių aprašuose ir mokėjimo prašymuose išlaidos turi būti nurodytos atskirai pagal tinkamų finansuoti išlaidų pavadinimus, o ne pateiktos bendra suma): 6.1. atlyginimas mokymo paslaugų teikėjui, įskaitant atlyginimą lektoriui. Valandinis atlyginimas mokymo paslaugų teikėjui negali būti didesnis už ES vidutinį valandinį atlyginimą švietimo sektoriuje, įvertinus ES vidutinio valandinio atlyginimo švietimo sektoriuje dydžio pokytį per 3 m. (atlyginimo dydžio pagrįstumo vertinimo metu turi būti vadovaujamasi naujausiais galimais Eurostato duomenimis, skelbiamais http://ec.europa.eu/eurostat); 6.2. mokymo medžiagos dauginimas (ne daugiau kaip 50 lapų vienam mokymų dalyviui per vieną mokymų dieną), mokymo medžiagos pateikimas informacijos laikmenose (1 vnt.). Taikomas įkainis mokymo medžiagos dauginimui – ne daugiau kaip 0,03 Eur už 1 lapą, jeigu mokymo medžiagą daugina mokymo paslaugos teikėjas. Jeigu mokymo medžiagą daugina VPS vykdytoja, šios išlaidos kompensuojamos pagal šios lentelės 1.2.1 ir (arba) 1.3.4 eilutes; 6.3. lektoriaus kelionės išlaidos (viešuoju transportu arba lektoriaus valdoma transporto priemone) iki mokymų vietos, jeigu mokymai vyksta kitos savivaldybės teritorijoje negu yra mokymo paslaugų teikėjo registracijos buveinė. Kelionės išlaidos lektoriaus valdoma transporto priemone apskaičiuojamos taip: atstumas (km) tarp mokymo paslaugų teikėjo registracijos buveinės ir mokymų vietos dauginamas iš kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotojo įkainio (be PVM) už vieną kilometrą (fiksuotasis įkainis nurodytas Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri viešai skelbiama interneto tinklalapyje www.esinvesticijos.lt → Dokumentai → Tyrimai → Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai).
1.2.	**su VPS vykdytojos veiklos išlaikymu susijusios išlaidos (su VPS įgyvendinimu susijusi veiklos dalis):**	
1.2.1.	kanceliarinių prekių ir popieriaus įsigijimo	-
1.2.2.	ryšio paslaugų įsigijimo	Tinkamos finansuoti išlaidos: 1. interneto ryšio, įskaitant VPS vykdytojos biuro patalpose esantį interneto ryšį, priskirtą pagal VPS vykdytojos biuro patalpų nuomos ar panaudos sutartį; 2. VPS vykdytojos darbuotojų mobiliojo telefono ryšio ir fiksuotojo telefono ryšio, įskaitant VPS

		vykdytojos biuro patalpose esantį fiksuotąjį telefono ryšį, priskirtą pagal VPS vykdytojos biuro patalpų nuomos ar panaudos sutartį; 3. pašto, įskaitant pašto kurjerių paslaugas.
1.2.3.	VPS vykdytojos visuotinių narių susirinkimų ir kolegialaus valdymo organo posėdžių išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. VPS vykdytojos visuotiniuose narių susirinkimuose ir kolegialaus valdymo organo posėdžiuose svarstomi klausimai turi būti tiesiogiai susiję su VP priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimu; 2. tinkamos finansuoti išlaidos: 2.1. patalpų nuomos, skirtos VPS vykdytojos visuotinių narių susirinkimui, kai jis vyksta ne VPS vykdytojos biure. Patalpų nuomos tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai nurodyti šios lentelės 2.2.1 eilutės 3.3.1 papunktyje; 2.2. kavos pertraukos (kava, arbata, vanduo, kiti nealkoholiniai gėrimai ir užkandžiai). Kavos pertraukos tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai nurodyti šios lentelės 2.2.1 eilutės 3.3.3 papunktyje.
1.2.4.	VPS vykdytojos dalyvavimo tinkluose nario mokestis	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. dalyvavimas žvejybos ir akvakultūros regionų vietos veiklos grupių tinklo veikloje (toliau – ŽRVVG tinklas) (jeigu toks įkurtas ir vykdo veiklą). 2. Tinkamų finansuoti nario mokesčio išlaidų įkainis per metus iki 200 (du šimtai) Eur (be PVM)
1.2.5.	VPS vykdytojos atstovavimo išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. VPS vykdytojos atstovavimas leidžiamas Lietuvos Respublikoje ir kitose ES valstybėse narėse vykstančiuose renginiuose, tiesiogiai susijusiuose su VP priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimu; 2. VPS vykdytojai gali atstovauti: 2.1. VPS vykdytojos nariai. Jeigu renginys vyksta užsienyje, jie turi būti deleguoti ŽRVVG visuotinio narių susirinkimo arba VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo sprendimu, kuris turi būti viešai skelbiamas VPS vykdytojos interneto svetainėje atitinkamai pagal šių Taisyklių 34.12 arba 34.13 papunkčius. Sprendime turi būti nurodytas VPS vykdytojos atstovavimo poreikio pagrindimas;

		2.2. VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo nariai. Jeigu renginys vyksta užsienyje, jie turi būti deleguoti VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo sprendimu, kuris turi būti viešai skelbiamas VPS vykdytojos interneto svetainėje pagal šių Taisyklių 34.13 papunktį. Sprendime turi būti nurodytas VPS vykdytojos atstovavimo poreikio pagrindimas; 2.3. VPS vykdytojos darbuotojai. VPS vykdytojos darbuotojų komandiravimo tvarka nustatyta šios lentelės 1.1.2 eilutėje; 3. jeigu renginys vyksta užsienyje, į konkretų renginį gali būti deleguojami ne daugiau kaip du asmenys; 4. tinkamos finansuoti išlaidos: kelionės išlaidos, dienpinigiai, nakvynės išlaidos, dalyvio mokestis, draudimo išlaidos. Taikomos tos pačios specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos, įskaitant tinkamų finansuoti išlaidų įkainius, nurodytos šios lentelės 1.1.2 eilutėje.
1.2.6.	viešųjų paslaugų teikėjų paslaugos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. viešųjų paslaugų teikėjų paslaugos turi būti tiesiogiai susijusios su VPS vykdytojos vykdoma veikla, susijusia su VP priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimu, siekiant užtikrinti atitiktį ŽRVVG tinkamumo sąlygoms, ŽRVVG prisiimtiems įsipareigojimams, tinkamą vietos projektų vertinimą, tinkamą VPS ir vietos projektų įgyvendinimo valdymą ir kontrolę); 2. tinkamos finansuoti išlaidos: 2.1. banko mokesčiai (susiję su atsiskaitomosios sąskaitos, kuri skirta paramos VPS įgyvendinti lėšoms, atidarymu ir aptarnavimu); 2.2. draudimo įmokų išlaidos (draudimo įmokos turi būti susijusios su paramos VPS administruoti lėšomis įgyto ilgalaikio turto draudimo paslaugomis VPS įgyvendinimo laikotarpiu); 2.3. valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų registro ir Nekilnojamojo turto kadastro ir registro viešosios paslaugos (piniginės nuobaudos, skiriamos juridiniam asmeniui už pavėluotą ar netinkamą privalomų duomenų atnaujinimą, yra netinkamos finansuoti); 2.4. valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro viešosios paslaugos; 2.5. nepriklausomų audito įmonių, įrašytų į audito įmonių sąrašą pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymą, paslaugos, susijusios su VPS įgyvendinimo tinkamumo vertinimu; 2.6. kitų valstybės institucijų, valstybės įmonių viešosios paslaugos.

1.3.	**su VPS vykdytojos veiklos išlaikymu susijusios išlaidos (ūkio dalis):**	
1.3.1.	biuro patalpų nuomos išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. biuro patalpų nuomos sutartis turi būti įregistruota VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre; 2. nuomojamų biuro patalpų plotas negali viršyti 100 kv. m. (jeigu viršija, tinkamomis finansuoti išlaidomis proporcingai pripažįstama dalis biuro patalpų nuomos mokesčio); 3. biuro patalpose, kurios yra išlaikomos iš VPS administravimo lėšų, negali būti registruoti ir vykdyti veiklos kiti juridiniai asmenys (pvz., miesto VVG, kaimo VVG), išskyrus juridinius asmenis, kuriuos yra įsteigusi VPS vykdytoja įgyvendindama bendradarbiavimo projektus.
1.3.2.	biuro patalpų įrenginių įsigijimo, įrengimo, priežiūros, remonto ir utilizavimo išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. biuro patalpų įrenginiai turi būti susiję su darbuotojų būtinų darbo sąlygų užtikrinimu (pvz., kondicionavimo, vėdinimo, sanitarinių mazgų įrenginiai), biuro patalpose esančio turto apsauga (pvz., ilgalaikio turto apsaugos priemonių įsigijimo ir sumontavimo išlaidos (pvz., apsauginės langų žaliuzės)); 2. jeigu VPS vykdytoja biuro patalpų įrenginius yra įsigijusi iš 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio lėšų ir jos biuras yra tose pačiose patalpose kaip ir 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu, biuro patalpų įrenginiai laikomi tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu anksčiau įsigyti įrenginiai yra visiškai nudėvėti, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas; 3. biuro patalpų įrenginių įsigijimo išlaidos pripažįstamos tinkamomis finansuoti išlaidomis vieną kartą per VPS įgyvendinimo laikotarpį, išskyrus šiuos atvejus: 3.1. kai biuro patalpų įrenginiai visiškai nudėvimi, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas; 3.2. kai konkretus biuro patalpų įrenginys nepataisomai sugenda arba jo remonto išlaidos sudaro daugiau kaip 50 proc. sugedusio biuro patalpų įrenginio pirkimo vertės; 3.3. jeigu įvyko draudžiamasis įvykis, o draudikas numato kompensuoti tik likutinę apdrausto biuro patalpų įrenginio vertės dalį, kurios nepakanka naujam analogiškam biuro patalpų įrenginiui įsigyti; 4. jeigu taikomos šios eilutės 3.2 ir 3.3 papunkčiuose nurodytos išimtys, VPS vykdytoja, įsigijusi naują biuro patalpų įrenginį, su mokėjimo prašymu turi pateikti dokumentą, kuriuo pažymima, kad keičiamas biuro patalpų įrenginys buvo sugadintas, ir dokumentą, kuriuo įrodoma, kad konkretus sugadintas biuro patalpų įrenginys buvo atiduotas utilizuoti. Jeigu dėl draudžiamojo įvykio draudikas išmokėjo draudimo

		išmoką, tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstama ta išlaidų dalis, kurios nepadengia draudimo išmoka; 5. jeigu taikomos šios eilutės 3.1–3.3 papunkčiuose nurodytos išimtys, tinkama finansuoti išlaida – biuro patalpų įrenginių utilizavimo mokestis.
1.3.3.	biuro baldų įsigijimo, remonto ir utilizavimo išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. jeigu VPS vykdytoja biuro baldus yra įsigijusi iš 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio lėšų ir jos biuras yra tose pačiose patalpose kaip ir 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu, biuro baldai laikomi tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu jie yra visiškai nudėvėti, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas. Ši nuostata gali būti netaikoma biuro baldams, skirtiems naujoms darbo vietoms įrengti (kai 2014–2020 m. finansavimo laikotarpiu VPS vykdytoja įdarbina daugiau darbuotojų negu 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiu), įsigyti, taip pat archyvavimo baldams, skirtiems VPS administravimo ir įgyvendinimo dokumentams saugoti, įsigyti; 2. biuro baldų įsigijimo išlaidos pripažįstamos tinkamomis finansuoti išlaidomis vieną kartą per VPS įgyvendinimo laikotarpį, išskyrus šiuos atvejus: 2.1. kai biuro baldai visiškai nudėvimi, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas; 2.2. kai konkretūs biuro baldai nepataisomai sugenda arba jų remonto išlaidos sudaro daugiau kaip 50 proc. sugedusio biuro baldo pirkimo vertės; 2.3. jeigu įvyko draudžiamasis įvykis, o draudikas numato kompensuoti tik likutinę apdraustų biuro baldų vertės dalį, kurios nepakanka naujam analogiškam biuro baldui įsigyti; 3. jeigu taikomos šios eilutės 2.2 ir 2.3 papunkčiuose nurodytos išimtys, VPS vykdytoja, įsigijusi naują biuro baldą, su mokėjimo prašymu turi pateikti dokumentą, kuriuo pažymima, kad keičiamas biuro baldas buvo sugadintas, ir dokumentą, kuriuo įrodoma, kad konkretus sugadintas biuro baldas buvo atiduotas utilizuoti. Jeigu dėl draudžiamojo įvykio draudikas išmokėjo draudimo išmoką, tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstama ta išlaidų dalis, kurios nepadengia draudimo išmoka; 4. jeigu taikomos šios eilutės 2.1–2.3 papunkčiuose nurodytos išimtys, tinkama finansuoti išlaida – biuro baldų įrenginių utilizavimo mokestis ir didelių gabaritų baldų vežimo iki didelių gabaritų (stambiagabaričių) atliekų surinkimo aikštelių arba sąvartynų, arba kitų atliekų tvarkymo aikštelių paslauga; 5. biuro baldų įsigijimo išlaidos pripažįstamos tinkamomis, jeigu jos patirtos ne anksčiau kaip nuo VPS patvirtinimo iki 2020 m. sausio 1 d. (išimtis taikoma archyvavimo baldams ir atvejams, nurodytiems šios

		eilutės 2.2–2.3 papunkčiuose – šiais atvejais išlaidos yra tinkamos nuo VPS patvirtinimo iki šių Taisyklių 14.6 papunktyje nurodytos datos).
1.3.4.	biuro technikos ir įrangos įsigijimo, priežiūros ir remonto arba nuomos išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. tinkamos finansuoti išlaidos: kompiuterių, duomenų saugyklos, kompiuterių programinės įrangos (įskaitant finansinės apskaitos programos), spausdintuvų, kopijavimo aparato ar daugiafunkcio įrenginio, telefono ir (arba) fakso aparatų, vaizdo ir fototechnikos, kitos biuro įrangos įsigijimo, priežiūros ir eksploatacijos (įskaitant programinės įrangos atnaujinimą), remonto išlaidos arba minėtos technikos ir įrangos nuomos išlaidos, atsižvelgiant į VPS vykdytojos darbuotojų skaičių; 2. jeigu VPS vykdytoja biuro techniką ir įrangą yra įsigijusi iš 2007–2013 m. finansinio laikotarpio lėšų, biuro technikos ir įrangos įsigijimo ir nuomos išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis, jeigu biuro technika ir (arba) įranga yra visiškai nudėvėta, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas. Ši nuostata gali būti netaikoma biuro technikai ir įrangai, būtinai naujoms darbo vietoms įrengti (kai 2014–2020 m. finansiniu laikotarpiu VPS vykdytoja įdarbina daugiau darbuotojų negu 2007–2013 m. finansiniu laikotarpiu), įsigyti ir nuomai; 3. biuro technikos ir įrangos įsigijimo išlaidos pripažįstamos tinkamomis finansuoti išlaidomis vieną kartą per VPS įgyvendinimo laikotarpį, išskyrus šiuos atvejus: 3.1. kai biuro technika ir (arba) įranga visiškai nudėvima, atsižvelgiant į atitinkamos rūšies turto naudojimo laiką ir taikomas turto nusidėvėjimo normas; 3.2. kai biuro technika ir (arba) įranga nepataisomai sugenda arba jos remonto išlaidos sudaro daugiau kaip 50 proc. sugedusios biuro technikos ir (arba) įrangos pirkimo vertės; 3.3. jeigu įvyko draudžiamasis įvykis, o draudikas numato kompensuoti tik likutinę apdraustos biuro technikos ir įrangos vertės dalį, kurios nepakanka naujai analogiškai biuro technikai ir (arba) įrangai įsigyti; 4. jeigu taikomos šios eilutės 3.2 ir 3.3 papunkčiuose nurodytos išimtys, VPS vykdytoja, įsigijusi naują biuro techniką ir (arba) įrangą, su mokėjimo prašymu turi pateikti dokumentą, kuriuo pažymima, kad keičiama biuro technika ir (arba) įranga buvo sugadinta, ir dokumentą, kuriuo įrodoma, kad konkreti sugadinta biuro technika ir (arba) įranga buvo atiduota utilizuoti. Jeigu dėl draudžiamojo įvykio draudikas išmokėjo draudimo išmoką, tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstama ta išlaidų dalis, kurios nepadengia draudimo išmoka; 5. jeigu taikomos šios eilutės 3.1–3.3 papunkčiuose nurodytos išimtys, tinkama finansuoti išlaida – biuro

		technikos ir įrangos (išskyrus kompiuterinę programinę įrangą) utilizavimo mokestis.
1.3.5.	biuro patalpų komunalinių paslaugų ir patalpų priežiūros išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. tinkamų finansuoti komunalinių paslaugų (pvz., šildymo, elektros energijos, vandens, šiukšlių išvežimo) ir patalpų priežiūros (pvz., valymo) išlaidų dydis nustatomas įvertinus santykį tarp faktinio biuro patalpų ploto (kv. m) ir didžiausio tinkamo finansuoti biuro patalpų ploto (kv. m), kuris yra ne daugiau kaip 100 kv. m.: 1.1. jeigu faktinis biuro patalpų plotas (kv. m) neviršija didžiausio tinkamo finansuoti biuro patalpų ploto (kv. m), biuro patalpų komunalinės paslaugos yra tinkamos finansuoti 100 proc., išskyrus atvejį, kai biuro patalpos užima dalį pastato ploto; 1.2. jeigu faktinis biuro patalpų plotas (kv. m) viršija didžiausią tinkamą finansuoti biuro patalpų plotą (kv. m), biuro patalpų komunalinės paslaugos yra tinkamos finansuoti įvertinus santykį tarp faktinio biuro patalpų ploto (kv. m) ir didžiausio tinkamo finansuoti biuro patalpų ploto (kv. m), išskyrus atvejį, kai biuro patalpos užima dalį pastato ploto; 1.3. jeigu biuro patalpos užima dalį pastato ploto, biuro patalpų komunalinių paslaugų tinkamos finansuoti išlaidos apmokamos taikant *pro rata* principą, atsižvelgiant į pastato plotą (kv. m), biuro plotą (kv. m) ir didžiausią tinkamą finansuoti biuro patalpų plotą (kv. m); 2. biuro patalpų komunalinių paslaugų ir patalpų priežiūros išlaidos apmokamos taip: 2.1. jeigu VPS vykdytojos biuro patalpos nuosavybės teise priklauso VPS vykdytojai, biuro patalpų komunalinių paslaugų ir priežiūros išlaidos apmokamos pagal komunalinių paslaugų ir patalpų priežiūros teikėjų VPS vykdytojai pateiktas sąskaitas, vadovaujantis šios išlaidų eilutės 1 punkte nustatyta metodika; 2.2. jeigu VPS vykdytojos biuro patalpos yra nuomojamos arba naudojamos panaudos teise, biuro patalpų komunalinių paslaugų ir patalpų priežiūros išlaidos apmokamos šiais alternatyviais būdais: 2.2.1. pagal nuomotojo arba panaudos davėjo kiekvieną mėnesį pateiktą VPS vykdytojai sąskaitą, kurioje nurodomos praėjusio mėnesio komunalinių paslaugų ir patalpų priežiūros išlaidos, apskaičiuotos vadovaujantis šios išlaidų eilutės 1 punkte nustatyta metodika (išlaidos turi būti išskaidytos pagal komunalinių ir patalpų priežiūros paslaugų rūšis, o ne pateikiamos bendra suma); 2.2.2. jeigu nuomotojas arba panaudos davėjas yra savivaldybė, kita valstybės institucija ar savivaldybės įstaiga, turinti patvirtintą komunalinių paslaugų ir patalpų priežiūros išlaidų apskaičiavimo metodiką, taikomą jos disponuojamų patalpų nuomininkams arba panaudos gavėjams, gali būti taikoma jų metodika,

		atsižvelgiant į didžiausią tinkamą finansuoti biuro patalpų plotą (kv. m) (kai biuro patalpų plotas aktualus pagal metodiką).
1.3.6.	transporto priemonės nuoma	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. tinkamos finansuoti išlaidos: tinkamomis finansuoti išlaidomis pagal šią eilutę pripažįstamos vieno lengvojo automobilio paprastosios nuomos išlaidos, kai transporto priemonė nuomojama iš asmenų, kuriems automobilių nuoma yra įprasta ūkinė komercinė veikla. Kuro išlaidos pripažįstamos tinkamomis finansuoti pagal šios lentelės 1.3.7 išlaidų eilutę; 2. tinkamų finansuoti išlaidų įkainis – lengvojo automobilio paprastosios nuomos įkainis – 100 Eur per mėnesį.
1.3.7.	kuro išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos VPS vykdytojos pagal nuomos sutartį valdomų transporto priemonių (automobilių) (ne daugiau kaip vieno tuo pat metu) kuro įsigijimo išlaidos; 2. kuras apmokamas pagal kuro pirkimo dokumentus, atsižvelgiant į kelionių, tiesiogiai susijusių su VPS administravimu ir (arba) įgyvendinimu, dokumentuose (kelionių lapuose) nurodytą ir nuvažiuotą kilometrų skaičių**.** Kuro įkainis 1 km nurodytas Kuro ir viešojo transporto išlaidų fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, kuri viešai skelbiama interneto tinklalapyje www.esinvesticijos.lt → Dokumentai → Tyrimai → Supaprastinto išlaidų apmokėjimo tyrimai.
2.	**ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo išlaidos:**	
2.1.	**su darbo teisiniais santykiais susijusios išlaidos:**	
2.1.1.	darbo užmokestis pagal darbo sutartį VPS viešųjų ryšių specialistui	Taikomas tas pats tinkamų finansuoti išlaidų įkainis, nurodytas šios lentelės 1.1.1.2 eilutėje.
2.1.2.	su viešųjų ryšių specialisto komandiruotėmis susijusios išlaidos	Taikomos tos pačios specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos, nurodytos šios lentelės 1.1.2 eilutėje.

2.1.3.	su viešųjų ryšių specialisto mokymais susijusios išlaidos	Taikomos tos pačios specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos, nurodytos šios lentelės 1.1.3 eilutėje.
2.2.	**su ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimo ir kita viešųjų ryšių veikla susijusios išlaidos:**	
2.2.1.	VPS įgyvendinimo viešinimo išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. VPS įgyvendinimo viešinimui taikomos Suteiktos paramos pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą viešinimo taisyklės, patvirtintų Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2016 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 3D-89 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“, išskyrus Viešinimo taisyklių V skyrių „Didžiausios išlaidų viešinimo priemonėms sumos“ (toliau – Viešinimo taisyklės). 2. VPS įgyvendinimo viešinimo priemonių išlaidoms gali būti skiriama ne daugiau kaip 15 000 (penkiolika tūkstančių) Eur (be PVM) viso VPS įgyvendinimo metu. 3. Tinkamos finansuoti išlaidos ir jų įkainiai: 3.1. interneto svetainės sukūrimo, modifikavimo, palaikymo ir priežiūros paslaugos. Išlaidų pripažinimo tinkamomis finansuoti sąlygos: 3.1.1. interneto svetainė turi būti skirta informacijai, susijusiai su VPS įgyvendinimu, skelbti; 3.1.2. jeigu VPS vykdytoja interneto svetainės sukūrimo paslaugas yra įsigijusi iš 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio paramos, interneto svetainės sukūrimo išlaidos pripažįstamos netinkamomis finansuoti išlaidomis; tinkamomis finansuoti išlaidomis pripažįstamos interneto svetainės modifikavimo, palaikymo ir priežiūros paslaugos. Ši nuostata gali būti netaikoma, jeigu VPS vykdytoja pagrindžia, kad naujos interneto svetainės sukūrimas dėl esamų techninių galimybių yra pigesnis pasirinkimas negu senosios modifikavimas (pagrindimas laikomas tinkamu, jeigu šių Taisyklių 14.2.1 papunkčio nustatyta tvarka pateikti 3 juridinių asmenų, kuriems interneto svetainių kūrimas yra įprasta ūkinė komercinė veikla, siūlomų kainų už paslaugas palyginimai (naujos interneto svetainės sukūrimo ir senosios modifikavimo); 3.1.3. jeigu VPS vykdytoja interneto svetainės sukūrimo paslaugų nėra įsigijusi iš 2007–2013 m. finansavimo laikotarpio paramos arba taikoma šios eilutės 3.1.2 papunktyje nurodyta išimtis, tinkamomis finansuoti išlaidomis gali būti pripažįstamos vienos interneto svetainės sukūrimo išlaidos per visą VPS įgyvendinimo laikotarpį, taip pat interneto svetainės modifikavimo, palaikymo ir priežiūros paslaugos; 3.2. plakatai, aiškinamieji stendai, informacinės lentos (tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai pateikiami

		Viešinimo taisyklėse); 3.3. viešinimo ir aktyvinimo renginiai, apie planuojamus viešinimo ir aktyvinimo renginius turi būti tinkamai informuota Agentūra, t. y. likus ne mažiau kaip 7 darbo dienoms iki planuojamų viešinimo ir aktyvinimo renginio pradžios VPS vykdytoja turi informuoti Agentūrą raštu apie planuojamus viešinimo ir aktyvinimo renginio (rekomenduojama pasirašytą raštą siųsti bendruoju Agentūros el. pašto adresu dokumentai@nma.lt, taip pat tiesiogiai VPS vykdytojo veiklą koordinuojančiam Agentūros darbuotojui). Informaciniame rašte turi būti pateikta bent ši informacija: planuojamų viešinimo ir aktyvinimo renginio tema, data, vieta, trukmė valandomis, planuojančius dalyvauti asmenis, paslaugų teikėjus; Tinkamos finansuoti išlaidos: 3.3.1. renginio vietos nuomos. Taikomi įkainiai (nurodoma be PVM): uždaros patalpos nuoma vienai dienai, kai renginio dalyvių skaičius yra iki 50 – 70 (septyniasdešimt) Eur, kai dalyvių skaičius nuo 51 iki 150 – 100 (vienas šimtas) Eur, kai dalyvių skaičius daugiau negu 150 – 140 (vienas šimtas keturiasdešimt) Eur; atviros erdvės, esančios lauke, nuoma vienai dienai, kai renginio dalyvių skaičius yra iki 50 – 15 (penkiolika) Eur, kai dalyvių skaičius nuo 51 iki 150 – 30 (trisdešimt) Eur, kai dalyvių skaičius nuo 151 iki 200 – 50 (penkiasdešimt) Eur, kai dalyvių skaičius daugiau negu 200 – 140 (vienas šimtas keturiasdešimt) Eur; 3.3.2. įrangos nuomos iš įrangos nuomos paslaugų teikėjų, kuriems tai yra įprasta ūkinė komercinė veikla, jeigu VPS vykdytoja nėra konkrečios įrangos įsigijusi arba išsinuomojusi pagal šios lentelės 1.3.4 eilutę; 3.3.3. maitinimo: vienos kavos pertraukos, jeigu renginys trunka iki 4 val.; vienos kavos pertraukos ir pietų, jeigu renginys trunka ilgiau negu 4 val. Taikomi įkainiai (nurodoma be PVM): kavos pertrauka – 2 (du) Eur vienam renginio dalyviui; pietų pertrauka – 5 (penki) Eur vienam renginio dalyviui; 3.3.4. transporto (mikroautobuso arba autobuso) nuomos, įskaitant kurą, jeigu pagal renginio programą numatytas vietos projektų lankymas arba kita su VPS įgyvendinimo viešinimu susijusi mobili veikla (nuomos ir kuro išlaidos turi būti nurodytos atskirai, o ne pateikiamos bendra suma); 3.4. informavimas spaudoje, per televiziją, radijo kanalais; 3.5. vaizdo, garso medžiaga; 3.6. popieriniai ir elektroniniai leidiniai; 3.7. išorinės ženklinimo priemonės (pvz., lipdukai, kitos priemonės su Viešinimo taisyklių reikalaujama EJRŽF atributika).

2.2.2.	potencialių vietos projektų paraiškų teikėjų mokymų išlaidos	Specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos: 1. mokymų turinys: 1.1. turi būti tiesiogiai susijęs su vietos projektų rengimu pagal konkrečias VPS priemones, kurių rengimui reikia specifinių žinių; 1.2. negali būti susijęs su bendraisiais vietos projektų rengimo klausimais. Bendraisiais vietos projektų rengimo klausimais laikomi tie klausimai, kurie yra bendri visiems investicinės EJRŽF paramos gavėjams (pvz., paraiškos pildymo, mokėjimo prašymo pildymo, pirkimų organizavimo, atsiskaitymo už projekto rezultatus tvarkos klausimai ir pan.). Mokymus ir konsultacijas bendraisiais vietos projektų rengimo klausimais nemokamai turi teikti VPS vykdytojos darbuotojai; 2. kitos specialiosios išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygos nurodytos šios lentelės 1.1.3 eilutės 1 ir 3–6 punktuose. 3. Papildomos tinkamos finansuoti išlaidos, kai mokymai skirti potencialiems vietos projektų paraiškų teikėjams: mokymo patalpų nuomos ir maitinimo (ne daugiau kaip dviejų kavos pertraukų per vieną mokymų dieną; vienų pietų per vieną mokymų dieną, kai mokymų trukmė per vieną mokymų dieną – daugiau kaip 4 valandos). Patalpų nuomos tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai nurodyti šios lentelės 2.2.1 eilutės 3.3.1 papunktyje. Maitinimo tinkamų finansuoti išlaidų įkainiai nurodyti šios lentelės 2.2.1 eilutės 3.3.3 papunktyje.

15. Netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

15.1. neišvardytos šių Taisyklių 14 punkte;

15.2. išlaidų dalis, viršijanti tinkamų finansuoti išlaidų įkainį (kai toks yra nustatytas);

15.3. atlyginimai VPS administravimą atliekantiems juridiniams asmenims, pasamdytiems VPS vykdytojos pagal paslaugų teikimo ar kitas sutartis, taip pat atlyginimai VPS administravimą atliekantiems fiziniams asmenims, veikiantiems pagal verslo liudijimą arba individualios veiklos pažymą ir pasamdytiems VPS vykdytojos pagal paslaugų teikimo ar kitas sutartis;

15.4. nekilnojamojo turto įsigijimo išlaidos;

15.5. naudoto turto įsigijimo išlaidos;

15.6. baudos, nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

15.7. nepagrįstai didelės išlaidos (kilus įtarimui dėl kainų padidinimo, Agentūra vadovaujasi VP administravimo taisyklėmis, taip pat kitomis Agentūros vidaus procedūrose nustatytomis kainų pagrįstumo kontrolės priemonėmis);

15.8. išlaidos, nepagrįstos faktine atliktų darbų ar suteiktų paslaugų verte (kilus įtarimui Agentūra atlieka VPS vykdytojos patikras vietoje ir (arba) galimo pažeidimo tyrimą);

15.9. išlaidos, kurios anksčiau buvo finansuotos (apmokėtos) iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų, kitų piniginių išteklių, kuriais disponuoja valstybė ir (arba) savivaldybės, ES struktūrinių ir investicinių fondų, kitų ES finansinės paramos priemonių ar kitos tarptautinės paramos lėšų ir kurioms apmokėti skyrus paramos VPS įgyvendinti lėšų jos būtų pripažintos tinkamomis finansuoti ir (arba) apmokėtos daugiau nei vieną kartą.

VII SKYRIUS
METINIO VPS ADMINISTRAVIMO IŠLAIDŲ POREIKIO PLANO TEIKIMAS, VERTINIMAS, TVIRTINIMAS IR KEITIMAS

16. VPS vykdytoja metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą (metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašo forma pateikta šių Taisyklių 1 priede) teikia taip:

16.1. VPS vykdytoja pirmąjį metinį VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą pateikia Agentūrai per 20 darbo dienų nuo VPS patvirtinimo. Pirmasis metinis VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas turi apimti ataskaitinį laikotarpį nuo VPS administravimo išlaidų darymo pradžios (įskaitant patirtas VPS administravimo išlaidas, kurios yra tinkamos nuo paraiškos VPS įgyvendinti pateikimo dienos) iki einamųjų metų gruodžio 31 d.;

16.2. VPS vykdytoja antrąjį ir paskesnius metinius VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašus teikia Agentūrai iki kiekvienų einamųjų metų spalio 1 d. Antrasis ir paskesni

metiniai VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašai turi apimti ataskaitinį laikotarpį nuo ateinančių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.;

16.3. jeigu VPS vykdytoja pirmąjį metinį VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą teikia po einamųjų metų birželio 1 d., ji turi teisę į pirmąjį metinį VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą, rengiamą einamiesiems metams iki gruodžio 31 d., įtraukti būsimą ataskaitinį laikotarpį (nuo ateinančių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.).

17. Metinis VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas turi būti nustatytas atsižvelgiant į VPS įgyvendinimo veiksmų planą, nurodytą VPS 10 dalyje „VPS įgyvendinimo veiksmų planas“, ir į šias nuostatas:

17.1. jeigu šių Taisyklių 14 punkte yra nustatytas metinis tinkamų finansuoti išlaidų įkainis, VPS vykdytoja turi teisę VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašo formoje nurodyti Taisyklių 15 punkte nurodytą arba mažesnę metinę sumą pagal konkrečią išlaidų eilutę be papildomo pagrindimo;

17.2. jeigu yra įmanomi tikslūs išankstiniai skaičiavimai pagal kiekybinius matus (pvz., yra nustatytas tinkamų finansuoti išlaidų vieneto įkainis), VPS administravimo išlaidų poreikis turi būti pagrįstas matematiniais skaičiavimais;

17.3. jeigu nėra įmanomi tikslūs išankstiniai skaičiavimai pagal kiekybinius matus (pvz., biuro patalpų komunalinių paslaugų išlaidos, biuro technikos ir įrangos įsigijimo), turi būti paaiškinta ir pagrįsta dokumentiniais įrodymais, kokiu būdu buvo nustatytas VPS administravimo išlaidų poreikis pagal konkrečią VPS administravimo išlaidų eilutę (planuojamų išlaidų pagrindimo alternatyvūs būdai pateikiami šių Taisyklių 13.2 papunktyje).

18. Agentūra, gavusi metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą, turi jį per 15 darbo dienų įvertinti ir priimti vieną iš šių sprendimų:

18.1. patvirtinti metinį VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą. Pritariama tuomet, kai metinis VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas yra pagrįstas aiškiais skaičiavimais, argumentais ir dokumentiniais įrodymais (kai taikoma);

18.2. grąžinti patikslinti metinį VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašą. Grąžinama patikslinti tuomet, kai pagal atskiras VPS administravimo išlaidų eilutes pateikiami netikslūs skaičiavimai ir (arba) neaiški poreikio pagrindimo argumentacija, ir (arba) trūksta informacijos, kuri yra reikalaujama pagal specialiąsias tinkamumo finansuoti išlaidas sąlygas (pvz., nurodant išlaidų poreikį mokymams, nenurodoma tiksli mokymų tema, mokymų valandų ir (arba) kita informacija, reikalaujama pagal šių Taisyklių 14 punkte pateikiamos lentelės 1.1.3 eilutę), ir (arba) Agentūrai kyla įtarimų dėl išlaidų poreikio plane nurodytų kainų padidinimo (kilus įtarimui dėl kainų padidinimo, Agentūra vadovaujasi VP administravimo taisyklėmis, taip pat kitomis Agentūros vidaus procedūrose nustatytomis kainų pagrįstumo kontrolės priemonėmis).

19. Patvirtintas metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas tampa neatsiejama VPS paramos sutarties dalimi.

20. Patvirtintas metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas gali būti keičiamas VPS vykdytojos arba Agentūros iniciatyva. Jeigu metinis VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas keičiamas VPS vykdytojos iniciatyva, VPS vykdytoja teikia Agentūrai argumentuotą prašymą, kartu pridėdama metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašo keitimo lyginamąjį variantą (keitimų sekimo režimu). VPS vykdytojos pateiktą prašymą Agentūra vertina pagal analogiją vadovaudamasi šių Taisyklių 17 punkte nurodyta tvarka.

21. Patvirtintas metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašas gali būti nekeičiamas, jeigu įgyvendinant VPS dėl pasikeitusio faktinio metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašo nedidėja bendra metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašo suma ir atskirų VPS administravimo išlaidų eilučių sumose atsiranda ne didesnė negu 10 (dešimt) proc. padidėjimo paklaida.

VIII SKYRIUS
VPS VYKDYTOJOS ATLIEKAMOS PIRKIMO PROCEDŪROS

22. VPS vykdytoja prekių, paslaugų ar darbų, susijusių su VPS įgyvendinimo administravimu, pirkimus (toliau – viešieji pirkimai) atlieka vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – Viešųjų pirkimų įstatymas).

23. VPS vykdytoja viešuosius pirkimus turi atlikti elektroniniu būdu, naudodamasi CVP IS (interneto svetainėje www.eviesiejipirkimai.lt) arba centrinės perkančiosios organizacijos CPO (interneto svetainėje www.cpo.lt) elektroninėmis priemonėmis. VPS vykdytoja Agentūrai turi sudaryti galimybę CVP IS prisijungti prie pirkimo informacijos stebėtojo teisėmis. Šis punktas netaikomas, kai pagal Viešųjų pirkimų įstatymą apie pirkimą neskelbiama arba viešajam pirkimui Viešųjų pirkimų įstatymas netaikomas šiame įstatyme nustatytais atvejais, arba planuojamas pirkimas neviršija 1000 (vieno tūkstančio) Eur (be PVM) ir, vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymu, neprivaloma jam organizuoti atviro konkurso.

24. Agentūra, atlikdama VPS vykdytojos viešųjų pirkimų vertinimą, derina viešųjų pirkimų išankstinių ir paskesnių vertinimų elementus. Išankstiniai viešųjų pirkimų vertinimai atliekami iki pirkimo pradžios (išankstinis viešųjų pirkimų vertinimo tikslas – galimų pažeidimų ir klaidų parengtuose pirkimo dokumentuose prevencija). Paskesnis viešųjų pirkimų vertinimas atliekamas VPS vykdytojų pateiktų mokėjimo prašymų vertinimo metu.

25. Išankstinis viešųjų pirkimų vertinimas turi būti atliekamas (išskyrus pirkimus, atliekamus naudojantis CPO elektroninėmis priemonėmis – jiems išankstinis pirkimų vertinimas

netaikomas), kai VPS vykdytoja numato organizuoti viešuosius pirkimus, kurių numatoma vertė viršija 3 000 (tris tūkstančius) Eur (be PVM), tokiu atveju:

25.1. VPS vykdytoja, atsižvelgdama į preliminarų viešųjų pirkimų organizavimo grafiką, turi iki viešųjų pirkimų pradžios pateikti Agentūrai ir suderinti su ja šią informaciją:

25.2. pasirinktą viešojo pirkimo procedūrą ir motyvus dėl tokios procedūros pasirinkimo;

25.3. viešojo pirkimo skelbimo turinį (kai taikoma), pirkimo dokumentus ir sutarties projektą (kai tokia sutartis bus sudaroma).

IX SKYRIUS
VPS VYKDYTOJOS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMAS, ADMINISTRAVIMAS IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

26. Mokėjimo prašymai teikiami ir administruojami VP administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Rekomenduojama VPS paramos sutartyje numatyti, kad mokėjimo prašymus VPS vykdytoja turi teikti ne rečiau kaip du kartus per metus. VPS paramos sutartyje numatytame mokėjimo prašymų teikimo grafike už tam tikrus kalendorinius metus planuojamo (-ų) pateikti mokėjimo prašymo (-ų) suma (-os) turi sutapti su tų kalendorinių metų VPS administravimo išlaidų poreikio plane patvirtinta planuojamų išlaidų suma.

27. VPS administravimo išlaidos apmokamos išlaidų kompensavimo su avanso mokėjimu būdu, kai avansas nėra EK tinkamos deklaruoti išlaidos.

28. Po VPS paramos sutarties pasirašymo ir pirmojo metinio VPS administravimo išlaidų poreikio patvirtinimo VPS vykdytoja pateikia Agentūrai avanso mokėjimo prašymą.

29. Avanso dydis VPS vykdytojai gali siekti iki 15 proc. paramos VPS administravimui numatytos sumos, bet ne daugiau kaip po 50 000 (penkiasdešimt tūkstančių) Eur toms VPS vykdytojoms, kurių atstovaujamos teritorijos gyventojų skaičius yra iki 50 000 (penkiasdešimt tūkstančių), ir ne daugiau kaip po 75 000 (septyniasdešimt penki tūkstančiai) Eur toms VPS vykdytojoms, kurių atstovaujamos teritorijos gyventojų skaičius yra daugiau kaip 50 000 (penkiasdešimt tūkstančių).

30. Gavusi avansą, VPS vykdytoja pradeda įgyvendinti VPS ir pirmąjį mokėjimo prašymą teikia Agentūrai ne vėliau kaip po 6 mėnesių nuo avanso gavimo dienos. Kitų mokėjimo prašymų teikimo terminai nustatomi VPS paramos sutartyje. Kartu su galutiniu mokėjimo prašymu turi būti pateikta galutinė VPS įgyvendinimo ataskaita.

X SKYRIUS
VPS ĮGYVENDINIMO VIEŠINIMAS IR ŽRVVG TERITORIJOS GYVENTOJŲ AKTYVINIMAS

31. VPS vykdytoja privalo viešinti VPS įgyvendinimą ir aktyvinti ŽRVVG teritorijos gyventojus dalyvauti įgyvendinant VPS. VPS įgyvendinimo viešinimą VPS vykdytoja turi vykdyti pagal Viešinimo taisykles ir šias Taisykles. ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimą VPS vykdytoja turi vykdyti vadovaudamasi veiksmų planu, esančiu patvirtintos VPS 10 dalyje „VPS įgyvendinimo veiksmų planas“.

32. Tinkamos VPS įgyvendinimo viešinimo, įskaitant ŽRVVG teritorijos gyventojų aktyvinimą, priemonės:

32.1. VPS vykdytojos interneto svetainė. Tai yra privaloma viešinimo priemonė, detalūs reikalavimai šiai viešinimo priemonei nurodyti šių Taisyklių 33 punkte;

32.2. plakatai, aiškinamieji stendai, informacinės lentos. Aiškinamasis stendas yra privaloma viešinimo priemonė, detalūs reikalavimai šiai viešinimo priemonei nurodyti Viešinimo taisyklėse;

32.3. viešinimo ir (arba) aktyvinimo renginiai (vietinio lygmens konferencijos, tarptautinės konferencijos, mugės ir pan.);

32.4. informavimas spaudoje, per televiziją, radijo kanalais, susijęs su įgyvendinama VPS (kvietimų teikti vietos projektus skelbimas, informavimas apie VPS priemones, įgyvendinamus ir įgyvendintus vietos projektus ir pan.);

32.5. vaizdo, garso medžiaga, susijusi su įgyvendinama VPS (VPS priemonėmis, įgyvendinamais ir įgyvendintais vietos projektais ir pan.);

32.6. popieriniai ir elektroniniai leidiniai (pvz., knygos, plakatai, lankstinukai, informaciniai biuleteniai, skrajutės);

32.7. priemonės su išoriniu ženklinimu (pvz., lipdukai, raštinės reikmenys su Viešinimo taisyklių reikalaujama EJRŽF atributika, kt.).

33. VPS vykdytoja viso VPS įgyvendinimo metu privalo viešinti VPS įgyvendinimo eigą ir rezultatus interneto svetainėje, taip pat užtikrinti nuolatinį joje pateikiamos informacijos atnaujinimą. VPS įgyvendinimo viešinimas VPS vykdytojos interneto svetainėje turi būti pradėtas ne vėliau kaip per 1 mėn. nuo VPS paramos sutarties pasirašymo arba naujos VPS vykdytojos interneto svetainės sukūrimo, jeigu kuriama nauja interneto svetainė. VPS vykdytojos interneto svetainėje turi būti skelbiama bent ši informacija (VPS vykdytoja turi teisę skelbti papildomą informaciją savo nuožiūra):

33.1. VPS aktuali redakcija (įskaitant visus VPS pakeitimus);

33.2. ŽRVVG narių pagal atstovaujamus sektorius (kurie atstovauja pilietinei visuomenei, verslui, vietos valdžiai) sąrašas;

33.3. VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo narių pagal atstovaujamus sektorius (kurie atstovauja pilietinei visuomenei, verslui, vietos valdžiai) sąrašas;

33.4. VPS vykdytojos darbuotojų vardai ir pavardės, pareigos, jų kontaktiniai duomenys (telefono Nr., el. pašto adresai);

33.5. bendrieji VPS vykdytojos kontaktiniai duomenys (biuro adresas, darbo laikas, telefono Nr., el. pašto adresas);

33.6. priėmimo į ŽRVVG tvarka;

33.7. kvietimai teikti vietos projektus ir su kvietimais susiję dokumentai;

33.8. vietos projektų vertinimo rezultatai;

33.9. vietos projektų tvirtinimo rezultatai;

33.10. informacija apie įgyvendinamus vietos projektus;

33.11. informacija apie įgyvendintus vietos projektus;

33.12. informacija apie planuojamus ir vykusius VPS vykdytojos visuotinius narių susirinkimus, susijusius su VPS įgyvendinimu (skelbimai apie susirinkimus, susirinkimų darbotvarkės (terminas – bent 2 darbo dienos prieš susirinkimą); susirinkimų dalyvių sąrašų kopijos, susirinkimų protokolai (terminas – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po susirinkimo);

33.13. informacija apie planuojamus ir vykusius VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo, priimančio sprendimus dėl VPS įgyvendinimo, posėdžius (posėdžių darbotvarkės (terminas – bent 2 darbo dienos prieš posėdį); posėdžių dalyvių sąrašų kopijos, posėdžių protokolai (terminas – ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po posėdžio);

33.14. informacija apie planuojamus ir įvykusius renginius (įskaitant ŽRVVG darbuotojų, potencialių paramos gavėjų mokymus), susijusius su VPS įgyvendinimu (turi būti pateikiamos bent planuojamų ir vykusių renginių darbotvarkės, informacija apie renginių vietą, dalyvius; terminai – atitinkamai bent 2 darbo dienos iki renginio pradžios ir 5 darbo dienos po renginio);

33.15. informacija apie VPS vykdytojos atstovavimą (įskaitant komandiruotes) Lietuvos ir užsienio renginiuose (pateikiama trumpa ataskaita: kas (pareigos, vardai ir pavardės), kada ir kur dalyvavo, kokia nauda, susijusi su VPS įgyvendinimu, gauta);

33.16. informacija apie VPS vykdytojos įgyvendinamus ir įgyvendintus kitus projektus, finansuojamus iš ESIF (pateikiama bent: projekto pavadinimas, finansavimo šaltinis (-iai), skirta paramos suma, įgyvendinimo laikotarpis ir pagrindiniai projekto tikslai);

33.17. informacija apie VPS vykdytojos darbuotojų gaunamą mėnesinį darbo užmokestį (nurodomi *bruto* (įskaitant mokesčius) ir *neto* (atskaičius mokesčius) dydžiai eurais pagal atskiras pareigybes);

33.18. nuorodos į ES ir nacionalinius teisės aktus, reglamentuojančius VP priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimo tvarką;

33.19. nuoroda į senąją (skirtą 2007–2013 m. finansavimo laikotarpiui) VPS vykdytojos interneto svetainę, jeigu tokia buvo (taikoma, jeigu 2014–2020 m. finansiniam laikotarpiui kuriama nauja interneto svetainė).

XI SKYRIUS
VPS ĮGYVENDINIMO VALDYMAS

34. VPS įgyvendinimo valdymas atliekamas trimis lygmenimis: VPS vykdytojos, Agentūros ir Ministerijos. VPS vykdytojos lygmeniu atliekamas VPS įgyvendinimo vidaus valdymas. Agentūros ir Ministerijos lygmenimis atliekamas VPS įgyvendinimo išorinis valdymas.

35. Šios Taisyklės reglamentuoja bendrąją VPS įgyvendinimo valdymo sistemą. Vietos projektų teikimo, vertinimo, tvirtinimo, įgyvendinimo ir kontrolės valdymo sistemą nustato Vietos projektų administravimo taisyklės.

36. Pagrindinės VPS įgyvendinimo valdymo priemonės yra šios: bendrųjų ir specialiųjų sąlygų taikymas siekiant VPS administravimo išlaidas pripažinti tinkamomis (reglamentuoja šių Taisyklių VI skyrius „Tinkamos ir netinkamos finansuoti išlaidos“), mokėjimo prašymų vertinimas (reglamentuoja šių Taisyklių IX skyrius „VPS vykdytojos mokėjimo prašymų teikimas, administravimas ir paramos išmokėjimo tvarka“), VPS įgyvendinimo stebėsena (reglamentuoja šių Taisyklių XII skyrius „VPS įgyvendinimo stebėsena“), VPS įgyvendinimo vertinimas (reglamentuoja šių Taisyklių XIII skyrius „VPS įgyvendinimo vertinimas“), VPS ir VPS paramos sutarties keitimas (reglamentuoja šių Taisyklių XIV skyrius „VPS ir VPS paramos sutarties keitimas“), patikrų vietoje atlikimas (reglamentuoja šių Taisyklių XV skyrius „Patikros vietoje“), sankcijų taikymas (reglamentuoja šių Taisyklių XVI skyrius „Sankcijos“).

37. VPS vykdytoja VPS įgyvendinimo vidaus valdymą ir kontrolę vykdo vadovaudamasi VPS 13 dalyje „VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėsena“ nustatyta tvarka. VPS vykdytoja už VPS įgyvendinimo rezultatus, įskaitant įgyvendintus VPS įgyvendinimo vidaus valdymo veiksmus, atsiskaito teikdama metines VPS įgyvendinimo ataskaitas. VPS vykdytoja privalo informuoti Agentūrą apie VPS įgyvendinimo valdymo, kontrolės ir patikrinimo sistemos trūkumus, nustatytus įgyvendinant VPS.

XII SKYRIUS
VPS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENA

38. VPS įgyvendinimo stebėsena atliekama keturiais lygmenimis: VPS vykdytojos, Agentūros, VPS atrankos komiteto ir Ministerijos. VPS vykdytojos lygmeniu atliekama VPS įgyvendinimo vidaus stebėsena. Agentūros, VPS atrankos komiteto ir Ministerijos lygmenimis atliekama VPS įgyvendinimo išorinė stebėsena.

39. VPS atrankos komiteto sudėtis tvirtinama Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu. Į VPS atrankos komiteto posėdžius kviečiami dalyvauti Agentūros atstovai. Į VPS atrankos komiteto posėdžius gali būti kviečiamas ŽRVVG, kurių VPS įgyvendinimo pažanga yra svarstoma, atstovas. VPS atrankos komiteto posėdžius organizuoja Ministerija pagal VPS atrankos komiteto darbo reglamentą.

40. VPS vykdytoja VPS įgyvendinimo vidaus stebėseną vykdo vadovaudamasi VPS 13 dalyje „VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėsena“ nustatyta tvarka. VPS vykdytoja už VPS įgyvendinimo rezultatus, įskaitant įgyvendintus VPS įgyvendinimo vidaus stebėsenos veiksmus, atsiskaito teikdama metines VPS įgyvendinimo ataskaitas.

41. VPS vykdytoja, vadovaudamasi metiniais VPS įgyvendinimo rezultatais, rengia ir iki kiekvienų einamųjų metų vasario 1 d. pateikia Agentūrai metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą už praėjusius kalendorinius metus (VPS metinės įgyvendinimo ataskaitos forma pateikta šių Taisyklių 2 priede;). Metinėje VPS įgyvendinimo ataskaitoje turi būti duomenys apie VPS įgyvendinimo pažangą ir rezultatus nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Metinė VPS įgyvendinimo ataskaita turi būti patvirtinta VPS vykdytojos kolegialaus valdymo organo arba visuotinio narių susirinkimo.

42. Agentūra, gavusi metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, per 15 darbo dienų ją įvertina ir priima vieną iš šių sprendimų:

42.1. patvirtinti metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą. Patvirtinimas yra galimas, kai metinėje VPS įgyvendinimo ataskaitoje pateikiama visa privaloma informacija, nurodyta metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos formoje;

42.2. grąžinti VPS vykdytojai patikslinti metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, jeigu joje pateikta ne visa prašoma informacija arba Agentūrai kyla abejonių dėl pateiktos informacijos teisingumo, ir (arba) inicijuoti tikslinį VPS įgyvendinimo vertinimą. Grąžinus patikslinti metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, VPS vykdytoja per ne daugiau kaip 10 (dešimt) darbo dienų patikslina metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą ir pateikia Agentūrai iš naujo.

43. Agentūra išanalizuoja patvirtintas VPS vykdytojų metines VPS įgyvendinimo ataskaitas, parengia ir iki kiekvienų einamųjų metų balandžio 1 d. pateikia Ministerijai suvestinę metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą (suvestinės metinės VPS įgyvendinimo ataskaitos forma pateikta šių Taisyklių 3 priede), kartu pridėdama visų VPS patvirtintas metines VPS įgyvendinimo ataskaitas. Suvestinėje metinėje VPS įgyvendinimo ataskaitoje pateikiami apibendrinti duomenys apie visų VPS įgyvendinimo pažangą ir rezultatus nuo ataskaitinių metų sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.

44. Ministerija, vadovaudamasi VP administravimo taisyklėmis, gavusi Agentūros parengtą suvestinę metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, teikia ją VPS atrankos komitetui ją įvertinti ir priima vieną iš šių sprendimų:

44.1. įtraukti suvestinėje metinėje VPS įgyvendinimo ataskaitoje pateiktus duomenis į metinę VP įgyvendinimo ataskaitą, teikiamą EK;

44.2. grąžinti Agentūrai patikslinti suvestinę metinę VPS suvestinės įgyvendinimo ataskaitą, jeigu joje pateikta ne visa prašoma informacija arba Ministerijai kyla abejonių dėl pateiktos informacijos teisingumo, ir (arba) inicijuoti tikslinį VPS įgyvendinimo vertinimą. Grąžinus patikslinti suvestinę metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą, Agentūra per ne daugiau kaip 5 (penkias) darbo dienas patikslina suvestinę metinę VPS įgyvendinimo ataskaitą ir pateikia Ministerijai iš naujo.

45. VPS vykdytojos, Agentūra, taip pat Ministerija, atsižvelgdama į VPS atrankos komiteto rekomendaciją, turi teisę imtis papildomų VPS įgyvendinimo stebėsenos veiksmų.

46. Agentūra ir Ministerija turi teisę prašyti VPS vykdytojos informacijos, susijusios su VPS įgyvendinimu, o VPS vykdytoja privalo ją pateikti Agentūrai ir Ministerijai.

XIII SKYRIUS
VPS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

47. VPS įgyvendinimo vertinimas atliekamas trimis lygmenimis: VPS vykdytojos, Agentūros ir Ministerijos, atsižvelgiant į VPS atrankos komiteto rekomendaciją. VPS vykdytojos lygmeniu atliekamas VPS įgyvendinimo vidaus vertinimas. Agentūros ir Ministerijos lygmenimis atliekamas VPS įgyvendinimo išorinis vertinimas. Išorinis VPS įgyvendinimo vertinimas gali būti trijų rūšių: tikslinis, tarpinis, teminis.

PIRMASIS SKIRSNIS
VPS ĮGYVENDINIMO VIDAUS VERTINIMAS

48. VPS vykdytojos vertina VPS įgyvendinimo stebėsenos duomenis ir rodiklius, nustato VPS įgyvendinimo problemas, informuoja apie tai Agentūrą ir (arba) Ministeriją, teikia joms siūlymus dėl VPS įgyvendinimo problemų sprendimo.

ANTRASIS SKIRSNIS
TIKSLINIS VPS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

49. Tikslinis VPS įgyvendinimo vertinimas – VPS įgyvendinimo rezultatų ir tikslų pasiekimo analizė, VPS įgyvendinimo problemų ir rizikų nustatymas ir šių problemų ir rizikų sprendimų suradimas. Tikslinis VPS įgyvendinimo vertinimas atliekamas, kai esamos VPS įgyvendinimo valdymo priemonės, nurodytos šių Taisyklių 36 punkte, arba kitos priemonės, naudojamos Ministerijos arba Agentūros veikloje VP įgyvendinimo problemoms spręsti ar rizikoms

valdyti (pvz., VPS atrankos komiteto, VP valdymo komiteto, probleminių klausimų komisijų sprendimai), nėra pakankamos VPS įgyvendinimo problemai (-oms) išspręsti.

50. Tikslinį VPS įgyvendinimo vertinimą gali inicijuoti Ministerija (savo sprendimu arba rekomendavus VPS atrankos komitetui) ir (arba) Agentūra. Tikslinį VPS įgyvendinimo vertinimą atlieka Agentūra. Šiai funkcijai įgyvendinti Agentūra turi teisę pasitelkti nepriklausomus ekspertus.

51. Tikslinis VPS įgyvendinimo vertinimas gali būti atliekamas vienos, kelių arba visų VPS.

52. Jeigu tikslinį VPS įgyvendinimo vertinimą inicijuoja Ministerija, iki tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo pradžios Ministerija nustato ir pateikia Agentūrai VPS įgyvendinimo vertinimo tikslą, uždavinius ir nurodo VPS, kurioms bus taikomas tikslinis VPS įgyvendinimo vertinimas, imtį.

53. Tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo rezultatai pateikiami tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitoje. Tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitoje Agentūra pateikia bent šią informaciją, susijusią su:

53.1. VPS įgyvendinimo rezultatais;

53.2. nustatytomis VPS įgyvendinimo problemomis, rizikomis ir jų atsiradimo priežastimis;

53.3. siūlomais VPS įgyvendinimo problemų sprendimais ir jų įgyvendinimo užtikrinimo būdais. Jeigu Agentūra siūlo inicijuoti atitinkamus VPS pakeitimus, siūlomi VPS keitimai turi būti iš anksto įvertinti pagal šių Taisyklių XIV skyriaus „VPS ir VPS paramos sutarties keitimas“ nuostatas. Agentūra gali siūlyti šių Taisyklių 77 punkte nurodytus VPS keitimus, taip pat VPS keitimus, susijusius su naujų VPS priemonių ir (arba) veiklos sričių kūrimu ir (arba) panaikinimu, taip pat VPS priemonių tikslų keitimu. VPS finansinis planas pagal VPS prioritetus, taip pat VPS įgyvendinimo rodiklių keitimas ir (arba) jų reikšmių mažinimas gali būti atliekami tik po tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo, atliekamo pagal šių Taisyklių 59–73 punktus, arba dėl VP nuostatų pasikeitimo.

54. Tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo tvarka nustatoma Agentūros procedūrų aprašuose.

55. Agentūra turi teisę prašyti VPS vykdytojų, o VPS vykdytojos privalo pateikti Agentūrai tiksliniam VPS įgyvendinimo vertinimui būtiną informaciją.

56. Tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitas Agentūra teikia Ministerijai.

57. Ministerija, vadovaujamasi VPS atrankos komiteto rekomendacija, priima galutinį sprendimą dėl tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo ir pasiūlytų VPS įgyvendinimo problemų sprendimo tinkamumo. Apie priimtą sprendimą Ministerija informuoja Agentūrą ir VPS vykdytoją (-as), dėl kurios (-ių) VPS buvo atliktas tikslinis VPS įgyvendinimo vertinimas. Informacija apie tikslinių VPS įgyvendinimo vertinimų rezultatus teikiama Ministerijai.

58. Tikslinio VPS įgyvendinimo vertinimo metu gali būti priimami sprendimai dėl papildomos paramos VPS įgyvendinti skyrimo, jeigu rezerve, skirtame vietos projektams įgyvendinti pagal VPS, yra nepanaudotų lėšų.

TREČIASIS SKIRSNIS
TARPINIS VPS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

59. Tarpinis VPS įgyvendinimo vertinimas – 2020 m. atliekama VPS įgyvendinimo rezultatų peržiūra, siekiant nustatyti, ar VPS įgyvendinama rezultatyviai, kad būtų skirta VPS paramos sutartimi rezervuota paramos VPS įgyvendinti dalis (20 proc.). Tarpinio VPS įgyvendinimo pažangos vertinimo metu vertinami VPS įgyvendinimo rezultatai, pasiekti nuo VPS patvirtinimo iki 2019 m. gruodžio 31 d.

60. Tarpinį VPS įgyvendinimo vertinimą inicijuoja Ministerija. Tarpinį VPS įgyvendinimo vertinimą atlieka Agentūra.

61. Tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo metu turi būti įvertintas bent VPS įgyvendinimo rezultatyvumas, t. y. VPS tikslų pasiekimo laipsnis (suplanuotų ir įvykdytų tikslų santykis). Iki tarpinio VPS įgyvendinimo pradžios Ministerija nustato ir pateikia Agentūrai konkrečius tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo tikslus, uždavinius.

62. Tarpinis VPS įgyvendinimo vertinimas turi būti pradedamas ne vėliau kaip 2020 m. balandžio 1 d. ir baigiamas ne vėliau kaip iki 2020 m. rugsėjo 1 d.

63. Tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo rezultatai pateikiami tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitose, rengiamose kiekvienai VPS atskirai. Tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitose turi būti pateikta bent ši informacija:

63.1. VPS įgyvendinimo pažanga ir pasiekti rezultatai, nurodant jų santykį su VPS numatytais (suplanuotais) tikslais;

63.2. nustatytos VPS įgyvendinimo problemos ir jų atsiradimo priežastys;

63.3. siūlomi VPS įgyvendinimo problemų sprendimai ir jų įgyvendinimo užtikrinimo būdai. Jeigu Agentūra siūlo inicijuoti atitinkamus VPS pakeitimus, siūlomi VPS keitimai turi būti iš anksto įvertinti pagal šių Taisyklių XIV skyrių „VPS ir VPS paramos sutarties keitimas“. Agentūra gali siūlyti šių Taisyklių 78 punkte nurodytus VPS keitimus, taip pat VPS keitimus, susijusius su naujų VPS priemonių ir (arba) veiklos sričių kūrimu ir (arba) panaikinimu, taip pat VPS priemonių tikslų keitimu, VPS įgyvendinimo veiksmų plano keitimu, VPS finansinio plano pagal VPS prioritetus, taip pat VPS įgyvendinimo rodiklių ir jų reikšmių keitimu;

63.4. siūlomas sprendimas dėl VPS įgyvendinimo tinkamumo. Galimi siūlymai:

63.4.1. pripažinti VPS įgyvendinimo pažangą tinkama ir siūlyti skirti VPS paramos sutartimi rezervuotą paramos VPS įgyvendinti sumą ir (arba) skirti papildomą paramą VPS

įgyvendinti (jeigu rezerve, skirtame vietos projektams įgyvendinti pagal VPS, yra nepanaudotų lėšų, o VPS vykdytojos VPS įgyvendinimo rezultatai ir prisiimami papildomi įsipareigojimai (pvz., rodiklių reikšmių didinimas) rodo, kad tokia parama VPS tikslams siekti yra būtina ir ŽRVVG teritorijai sukurs papildomą pridėtinę vertę);

63.4.2. pripažinti VPS įgyvendinimo pažangą netinkama ir siūlyti neskirti VPS paramos sutartimi rezervuotos paramos VPS įgyvendinti sumos.

64. Tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo tvarka nustatoma Agentūros procedūrų aprašuose.

65. Agentūra turi teisę prašyti VPS vykdytojų, o VPS vykdytojos privalo pateikti Agentūrai tarpiniam VPS įgyvendinimo vertinimui būtiną informaciją.

66. Tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitas Agentūra teikia Ministerijai.

67. Dėl tarpinio VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo nuomonę teikia VPS atrankos komitetas. Sprendimą dėl tarpinio VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo priima Ministerija.

68. VPS atrankos komitetas pagal Agentūros pateiktas tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitas, Agentūros pateiktą informaciją svarsto dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo ir siūlo Ministerijai:

68.1. pritarti arba nepritarti Agentūros tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitoje nurodytam siūlymui;

68.2. grąžinti Agentūrai atlikti tarpinį VPS įgyvendinimo vertinimą iš naujo (tokiu atveju, VPS atrankos posėdžio protokole turi būti nurodyta, kas turi būti įvertinta iš naujo ir (arba) kokie papildomi vertinimo aspektai turi būti įtraukti į tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitą, ir (arba) kokie kiti veiksmai turi būti atlikti);

68.3. pavesti Agentūrai atlikti VPS vykdytojos patikrą vietoje (tokiu atveju Agentūra, atsižvelgdama į VPS vykdytojos patikros vietoje rezultatus, patikslina tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitą, apibūdina VPS vykdytojos patikros vietoje rezultatus ir tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo ataskaitą teikia iš naujo);

68.4. atidėti sprendimo priėmimą, nurodant atidėjimo motyvą, iki kito posėdžio.

69. VPS atrankos komiteto posėdžio protokolo nutariamoji dalis skelbiama Ministerijos interneto svetainėje www.zum.lt ne vėliau kaip per 2 (dvi) darbo dienas nuo jos pasirašymo.

70. Ministerija galutinį sprendimą dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo priima ne vėliau kaip per 10 (dešimt) darbo dienų po to, kai pasirašoma VPS atrankos komiteto protokolo nutariamoji dalis.

71. Jeigu galutinio sprendimo dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo priėmimo dieną teisme, Vyriausiojoje administracinių ginčų komisijoje, Vyriausiojoje tarnybinės etikos komisijoje nagrinėjami ginčai tarp VPS vykdytojos ir Agentūros arba tarp VPS vykdytojos ir Ministerijos dėl

VPS vykdytojos veiklos, susijusios su ES paramos panaudojimu arba siekiu ją gauti ir panaudoti, iki šių ginčų nagrinėjimo pabaigos (galutinio sprendimo) negali būti priimamas galutinis sprendimas dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo.

72. Ministerija apie priimtą galutinį sprendimą dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo per 5 (penkias) darbo dienas nuo jo priėmimo informuoja Agentūrą, o ši – VPS vykdytoją per 5 (penkias) darbo dienas nuo galutinio sprendimo gavimo dienos.

73. Ministerija per 5 (penkias) darbo dienas nuo galutinio sprendimo dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo ir Agentūra per 5 (penkias) darbo dienas nuo Ministerijos galutinio sprendimo gavimo dienos interneto svetainėse (atitinkamai www.zum.lt ir www.nma.lt) skelbia informaciją apie priimtus sprendimus dėl VPS įgyvendinimo pažangos tinkamumo.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
TEMINIS VPS ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

74. Teminis VPS įgyvendinimo vertinimas – VPS įgyvendinimo vertinimas pagal iš anksto nustatytą aktualią temą, siekiant išanalizuoti VPS įgyvendinimo gerąją ir blogąją patirtį. Teminio VPS įgyvendinimo vertinimo rezultatai naudojami rengiant ir teikiant VP įgyvendinimo ataskaitas EK, taip pat tobulinant VPS įgyvendinimo stebėsenos, valdymo ir kontrolės sistemas.

75. Teminį VPS įgyvendinimo vertinimą inicijuoja ir atlieka Ministerija ir (arba) Agentūra. Šiai funkcijai įgyvendinti Ministerija ir Agentūra turi teisę pasitelkti nepriklausomus ekspertus.

XIV SKYRIUS
VPS IR VPS PARAMOS SUTARTIES KEITIMAS

76. VPS ir VPS paramos sutarties keitimas gali būti atliekamas VPS vykdytojos, Agentūros ir (arba) Ministerijos, atsižvelgiant į VPS atrankos komiteto rekomendacijas, iniciatyva. VPS keitimai tvirtinami VPS vykdytojos nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai VPS keitimu kuriamos naujos arba naikinamos patvirtintos VPS priemonės ir (arba) jų veiklos sritys. Jeigu VPS keitimu kuriamos naujos arba naikinamos patvirtintos VPS priemonės ir (arba) jų veiklos sritys, VPS keitimus turi tvirtinti VPS vykdytojos visuotinis narių susirinkimas. Visiems VPS keitimams, prieš juos patvirtinant, turi pritarti Agentūra gavusi VPS atrankos komiteto pritarimą VPS pakeitimams (jei toks pritarimas yra numatytas šiose Taisyklėse).

77. VPS vykdytoja gali inicijuoti VPS ir VPS paramos sutarties keitimą (ties kiekvienos VPS dalies keitimu turi būti pateikiamas paaiškinimas, kodėl yra inicijuojami VPS keitimai ir kodėl jie yra būtini):

77.1. jeigu dėl pasikeitusios ŽRVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos keičiasi ŽRVVG teritorijos poreikiai (tokiu atveju turi būti tikslinama: VPS 2 dalis „ŽRVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos ir gyventojų poreikių analizė“, VPS 3 dalis „ŽRVVG teritorijos SSGG“, VPS 4 dalis „ŽRVVG teritorijos plėtros poreikių nustatymas prioriteto tvarka“, taip pat kitos VPS dalys pagal poreikį). ŽRVVG teritorijos socialinės, ekonominės bei aplinkos situacijos pasikeitimas turi būti įrodomas statistiniais duomenimis, gyventojų poreikių tyrimo išvadomis. ŽRVVG teritorijos plėtros poreikių prioritetinės tvarkos keitimai galimi tik po tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo;

77.2. jeigu VPS įgyvendinimo rezultatai rodo poreikį tikslinti VPS priemonių ir (arba) jų veiklos sričių aprašymus (VPS vykdytojos iniciatyva naujų VPS priemonių ir (arba) veiklos sričių kūrimas ir (arba) panaikinimas leidžiamas tik po tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo). VPS priemonių ir (arba) jų veiklos sričių aprašymų keitimui taikomos sąlygos:

77.2.1. VPS vykdytoja gali inicijuoti konkrečios VPS priemonės ir (arba) jos veiklos sričių aprašymo keitimus bent po vieno kvietimo teikti vietos projektų paraiškas pagal siūlomą keisti VPS priemonę ir (arba) jos veiklos sritį (netaikoma, jeigu taisomos akivaizdžios techninės ar loginės klaidos);

77.2.2. jeigu inicijuojamas VPS priemonės ir (arba) veiklos srities apibūdinimo keitimas, turi būti nurodyta inicijuojamo keitimo sąsaja su VPS prioritetais, paaiškinta, kokią pridėtinę vertę inicijuotas VPS keitimas turės ŽRVVG teritorijos poreikiams tenkinti. VPS priemonės tikslo keitimai galimi tik po tikslinio arba tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo;

77.2.3. jeigu inicijuojamas pagal VPS priemonę ir (arba) veiklos sritį remiamo vietos projektų pobūdžio (pelno, ne pelno) keitimas, turi būti pateiktas paaiškinimas, kokią įtaką pakeitimai turėtų siekiant VPS įgyvendinimo rodiklių (ypač susijusių su darbo vietų kūrimu);

77.2.4. jeigu inicijuojamas tinkamų paramos gavėjų sąrašo praplėtimas, turi būti pateikta informacija, įrodanti, kad siūlomų papildomų tinkamų paramos gavėjų teisinis statusas (juridinis ar fizinis asmuo) ir pobūdis (pvz., NVO, bendruomeninė organizacija, jaunimo organizacija ir pan.) leidžia daryti išvadą, kad gali būti pateikti keli tarpusavyje konkuruojantys tokių pat potencialių paramos gavėjų vietos projektai. Neleidžiama siaurinti tinkamų paramos gavėjų sąrašo, išskyrus atvejus, kai VPS vykdytoja nustato arba įtaria piktnaudžiavimo ar kito neteisėto veikimo ir (arba) neveikimo atvejus; apie tokius atvejus VPS vykdytoja privalo informuoti Agentūrą, kuri imasi laikinųjų VPS įgyvendinimo valdymo ir kontrolės priemonių (pvz., sustabdo tokių paramos gavėjų vietos projektų administravimą ir imasi įtariamų pažeidimų tyrimo, inicijuoja visų VPS keitimus ir pan.);

77.2.5. jeigu inicijuojami VPS priemonių ir (arba) jų veiklos sričių tikslinių grupių keitimai, turi būti paaiškinta tikslinių grupių keitimo sąsaja su VPS tikslais ir VPS priemonės ir (arba) veiklos srities tikslais;

77.2.6. jeigu inicijuojami vietos projektų tinkamumo sąlygų keitimai, turi būti paaiškinta, pagal kokius dokumentinius ar kitus patikimus įrodymus bus tikrinama atitiktis joms (patikrinamumas) ir vykdoma jų įgyvendinimo kontrolė vietos projektų įgyvendinimo metu ir kontrolės laikotarpiu (kontroliuojamumas);

77.2.7. jeigu inicijuojami vietos projektų atrankos kriterijų keitimai, turi būti pagrįsta, kad jais sudaromos vienodos sąlygos potencialiems paramos gavėjams (objektyvumas), yra nediskriminuojantys, jais siekiama geriausios atitikties VPS prioritetams, priemonės tikslams; taip pat turi būti paaiškinta, pagal kokius dokumentinius ar kitus patikimus įrodymus bus vertinama atitiktis jiems;

77.2.8. jeigu inicijuojami didžiausios galimos paramos sumos vienam vietos projektui keitimai, turi būti paaiškinta, kokią įtaką pakeitimai turės siekiant VPS įgyvendinimo rodiklių (ypač susijusių su darbo vietų kūrimu);

77.2.9. jeigu inicijuojami paramos lyginamosios dalies keitimai, turi būti paaiškinta, kokią įtaką pakeitimai turės siekiant VPS įgyvendinimo rodiklių (ypač susijusių su darbo vietų kūrimu);

77.3. jeigu dėl pasikeitusios faktinės situacijos turi būti keičiamas VPS įgyvendinimo veiksmų planas (tokiu atveju turi būti tikslinama VPS 10 dalis „VPS įgyvendinimo veiksmų planas“). Faktinės situacijos pasikeitimas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis, kurie turi būti įrodomi dokumentais (pvz., nedarbingumo pažymos kopija, kai dėl užsitęsusios darbuotojo ligos neįvykdyti tam tikri VPS įgyvendinimo veiksmų plane nurodyti veiksmai). Jeigu objektyvių duomenų nėra, VPS įgyvendinimo veiksmų plano keitimai galimi tik po tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo;

77.4. jeigu dėl pasikeitusios faktinės situacijos turi būti keičiamas VPS finansinis planas pagal priemones ir prioritetus, VPS administravimo išlaidų finansinis planas arba indikatyvus VPS lėšų poreikis pagal metus (tokiu atveju atitinkamai turi būti tikslinamas 11 VPS dalies „VPS finansinis planas“ 11.1 papunktis „VPS finansinis planas pagal prioritetus“, 11.2 papunktis „VPS finansinis planas pagal priemones“, 11.3 papunktis „VPS administravimo išlaidų finansinis planas“, 11.4 papunktis „Indikatyvus VPS lėšų poreikis pagal metus“). Faktinės situacijos pasikeitimas turi būti pagrįstas objektyviais duomenimis, kurie gali būti įrodomi dokumentais ir (arba) statistiniais duomenimis. Faktinės situacijos įrodymų nereikalaujama tuo atveju, kai VPS finansinio plano tikslinimai atliekami dėl skirtos mažesnės paramos sumos VPS įgyvendinti negu didžiausia galima paramos suma VPS įgyvendinti pagal paramos skyrimo VPS įgyvendinti metodiką, tvirtinimą atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu; proporcingo rodiklių sumažinimo iki

VPS paramos sutarties pasirašymo. Papildomai turi būti pateiktas pagrindimas, kad inicijuoti keitimai neturės neigiamos įtakos VPS priemonės, kuriai siūloma sumažinti lėšas, tikslams pasiekti.;

77.5. jeigu dėl faktinių VPS įgyvendinimo rezultatų siekiama papildyti VPS įgyvendinimo rodiklius naujais arba padidinti esamų rodiklių reikšmes (tokiu atveju turi būti papildoma VPS 12 dalis „VPS įgyvendinimo rodikliai“). VPS įgyvendinimo rodiklių ir jų reikšmių mažinimas galimas tik po tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo;

77.6. VPS vykdytojos iniciatyva leidžiami ne daugiau kaip 2 (du) VPS ir VPS paramos sutarties keitimai per metus. VPS keitimai inicijuojami pildant VPS keitimo pagrindimo formą (Taisyklių 4 priede). VPS vykdytoja, atsižvelgdama į VPS keitimo apimtį, turi teisę prie VPS keitimo pagrindimo formos pateikti lyginamąjį visos VPS ar jos teksto dalies (ištraukos) variantą keitimų sekimo režimu (tokiu atveju VPS keitimo pagrindimo formoje pateikiama nuoroda į pridedamą dokumentą);

77.7. VPS keitimai, inicijuoti VPS vykdytojos, teikiami Agentūrai, kuri atlieka VPS keitimo tinkamumo vertinimą. VPS keitimo tinkamumo vertinimo metu Agentūra turi:

77.7.1. įvertinti, ar inicijuojami VPS keitimai nepanaikina VPS atitikties tinkamumo sąlygoms, nurodytoms VPS įgyvendinimo taisyklių VI skyriuje „VPS tinkamumo sąlygos“ (VPS keitimai, panaikinantys VPS atitiktį tinkamumo sąlygoms, neleidžiami);

77.7.2. įvertinti, ar inicijuojami VPS keitimai neturi įtakos VPS kokybės vertinimo, atlikto pagal VPS įgyvendinimo taisyklių XIV skyriaus „VPS kokybės vertinimas ir paramos dydžio VPS įgyvendinti nustatymas“ nuostatas, metu paskirtų balų sumai:

77.7.2.1. jeigu inicijuoti VPS keitimai yra neutralūs VPS kokybės vertinimo metu paskirtų balų sumai, laikoma, kad inicijuoti VPS keitimai yra tinkami skirtos paramos VPS įgyvendinti atžvilgiu. Atsižvelgdama į tai, kad iki tikslinio ar tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo pabaigos neleidžiama kurti naujų ir panaikinti esamų VPS priemonių ir (arba) veiklos sričių, keisti VPS priemonių tikslų, VPS finansinio plano pagal VPS prioritetus, taip pat mažinti VPS įgyvendinimo rodiklių ir jų reikšmių, Agentūra, vertindama inicijuoto VPS keitimo atitiktį VPS atrankos kriterijams, nurodytiems VPS įgyvendinimo taisyklių 18 punkte, turi teisę laikyti, kad inicijuotas VPS keitimas neturi įtakos suteiktų balų skaičiui pagal VPS atrankos kriterijus;

77.7.2.2. jeigu dėl VPS vykdytojos inicijuoto VPS keitimo VPS kokybės vertinimo metu būtų skirta mažiau balų, Agentūra turi perskaičiuoti paramos VPS įgyvendinti sumą ir ją atitinkamai sumažinti bei paklausti VPS vykdytojos, ar ji sutinka įgyvendinti VPS su sumažinta paramos VPS įgyvendinti suma (VPS keitimai, dėl kurių VPS kokybės vertinimo metu būtų suteikta mažiau kaip 70 balų, neleidžiami). Jeigu VPS vykdytoja sutinka su siūloma sumažinta parama VPS įgyvendinti, laikoma, kad inicijuoti VPS keitimai yra tinkami skirtos paramos VPS įgyvendinti atžvilgiu. Jeigu

VPS vykdytoja nesutinka su siūloma sumažinti parama VPS įgyvendinti, Agentūra atsisako tvirtinti VPS vykdytojos inicijuotus VPS keitimus;

77.7.2.3. jeigu dėl VPS vykdytojos inicijuoto VPS keitimo VPS kokybės vertinimo metu būtų skirta daugiau balų, tokiu atveju paramos VPS įgyvendinti suma gali būti perskaičiuojama ją atitinkamai padidinant tik tuomet, kai rezerve, skirtame vietos projektams įgyvendinti pagal VPS, yra lėšų, dėl kurių panaudojimo nesudarytos VPS paramos sutartys.

78. Atlikusi VPS keitimo tinkamumo vertinimą Agentūra parengia išvadą. Jei Agentūros parengtoje išvadoje siūloma pritarti (arba iš dalies pritarti) VPS keitimui, Agentūra ją pateikia Ministerijai. Ministerija, gavusi Agentūros išvadą, organizuoja VPS atrankos komiteto posėdį. VPS atrankos komitetas įvertinęs numatomus VPS keitimus ir vadovaudamasis Agentūros išvada dėl šių keitimų tinkamumo, rekomenduoja:

78.1. pritarti VPS pakeitimams;

78.2. pritarti daliai VPS pakeitimų;

78.3. nepritarti VPS pakeitimams.

79. Sprendimai dėl paramos VPS įgyvendinti padidinimo gali būti priimami tik po tikslinio arba tarpinio VPS įgyvendinimo vertinimo.

80. Tam tikrų VPS dalių keitimai gali būti inicijuojami supaprastinta tvarka – pateikiant paaiškinimą, kodėl VPS keitimai yra daromi ir kodėl jie yra būtini:

80.1. VPS 1 dalis „ŽRVVG vertybės, ŽRVVG teritorijos vizija iki 2023 m. ir ŽRVVG misija“;

80.2. VPS 6.1 dalis „VPS prioritetų, priemonių ir veiklos sričių sąsaja su ESIF teminiais tikslais ir EJRŽF tikslais ir uždaviniais“;

80.3. VPS 7 dalis „VPS sąsaja su ŽRVVG teritorijos strateginiais dokumentais ir ESBJRS“;

80.4. VPS 8 dalis „LEADER metodo principų bei horizontaliųjų principų ir prioritetų įgyvendinimas“;

80.5. VPS 13 dalis „VPS įgyvendinimo vidaus valdymas ir stebėsena“.

81. Taisyklių 80 punkte nurodytų keitimų atveju sprendimą dėl VPS keitimo tinkamumo priima tik Agentūra. Paramos gavėjas privalo raštu informuoti Agentūrą apie visus numatomus VPS pakeitimus, kuriems gali būti taikoma supaprastinta tvarka.

82. Agentūra, įvertinusi paramos gavėjo prašymą leisti keisti VPS supaprastinta tvarka, gali:

82.1.nepritarti VPS keitimui supaprastinta tvarka;

82.2.pritarti VPS keitimui supaprastinta tvarka;

82.3. pritarti iš dalies VPS keitimui supaprastinta tvarka.

83. Agentūra visais atvejais apie priimtą sprendimą pritarti, nepritarti ar iš dalies pritarti VPS keitimui informuoja VPS vykdytoją. Kai priimamas sprendimas pritarti VPS keitimui,

Agentūra rengia VPS paramos sutarties keitimo projektą, derina jį su ŽRVVG ir siūlo pasirašyti VPS paramos sutarties pakeitimą.

84. Agentūra ir Ministerija turi teisę inicijuoti VPS ir VPS paramos sutarties keitimą dėl VP ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių VPS įgyvendinimo tvarką, pakeitimų, taip pat nustačiusi VPS įgyvendinimo kontrolės ir patikrinimo trūkumų.

XV SKYRIUS
PATIKROS VIETOJE

85. VPS įgyvendinimo metu Agentūra atlieka VPS administravimo patikras vietoje savo arba Ministerijos iniciatyva. Patikroje vietoje turi teisę dalyvauti Ministerijos atstovai.

86. Agentūros atliekamų VPS administravimo patikrų vietoje tvarka nustatoma Agentūros procedūrų aprašuose. VPS įgyvendinimo (vietos projektų) patikrų vietoje tvarka nustatoma Vietos projektų administravimo taisyklėse, tvirtinamose atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu, VPS vykdytojos ir Agentūros procedūrų aprašuose.

87. Jeigu VPS įgyvendinimo metu kyla klausimų dėl VPS vykdytojos veiklos organizavimo, VPS administravimo, įskaitant mokėjimo prašymuose ar prie jų pridedamuose dokumentuose pateikiamų duomenų pagrįstumo ar teisingumo, gali būti atliekamos suplanuotos VPS administravimo patikros vietoje.

88. Jeigu Agentūra VPS įgyvendinimo metu gauna rašytinės informacijos, kad VPS vykdytojos veiksmais arba neveikimu galimai pažeidžiami teisės aktai, reglamentuojantys ES paramos panaudojimo tvarką, arba pažeidžiami kitų asmenų teisėti interesai, susiję su VP priemonės „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“ įgyvendinimu, atliekamos užsakomosios VPS vykdytojos patikros vietoje.

89. VPS vykdytoja turi užtikrinti tinkamas sąlygas Agentūrai atlikti VPS administravimo patikrą vietoje: VPS administravimo patikros vietoje dieną turi dalyvauti VPS vykdytojos vadovas arba kitas tinkamai įgaliotas VPS vykdytojos atstovas, kuris VPS administravimo patikros vietoje atlikimo dieną turi įsileisti Agentūros darbuotojus, Ministerijos atstovus (jeigu jie dalyvauja) į VPS vykdytojos buveinę, pateikti visus prašomus dokumentus ir informaciją, susijusius su VPS vykdytojos veiklos organizavimu ir VPS administravimu (suplanuotų VPS administravimo patikrų vietoje atveju), pateikti visus prašomus dokumentus, susijusius su VPS veiklos organizavimu, VPS administravimu, taip pat kitus dokumentus, susijusius su ES paramos panaudojimu arba siekiu ją gauti ir panaudoti (užsakomųjų VPS vykdytojos patikrų vietoje atveju).

90. Jeigu VPS vykdytoja neužtikrina tinkamų sąlygų Agentūrai atlikti VPS administravimo patikros vietoje arba atsisako pasirašyti VPS administravimo patikros vietoje ataskaitą, arba pateikti raštu pastabas dėl šios ataskaitos (jeigu tokių pastabų VPS vykdytoja turi), laikoma, kad yra

trukdoma atlikti VPS administravimo patikrą vietoje, dėl to taikomos sankcijos, nurodytos šių Taisyklių XVI skyriuje „Sankcijos“.

91. Jeigu VPS administravimo patikros vietoje metu:

91.1. nustatoma neesminė neatitiktis, kuri gali būti ištaisyta VPS vykdytojos, Agentūra per 5 (penkias) darbo dienas suformuluoja reikalavimus VPS vykdytojai ir nustato terminą, per kurį Agentūros reikalavimai turi būti įvykdyti. Apie reikalavimus ir jų įvykdymo terminus Agentūra turi raštu informuoti VPS vykdytoją. Įvykdžiusi Agentūros reikalavimus VPS vykdytoja raštu informuoja Agentūrą. Agentūra įsitikina, kad neatitiktis ištaisyta tinkamai;

91.2. nustatoma esminė neatitiktis, kuri paneigia VPS vykdytojos arba VPS atitiktį bent vienai tinkamumo sąlygai, nurodytai VPS įgyvendinimo taisyklių IV skyriuje „Pareiškėjų tinkamumo sąlygos“ ir VI skyriuje „VPS tinkamumo sąlygos“, arba paneigia VPS vykdytojos įsipareigojimų, nurodytų VPS įgyvendinimo taisyklių V skyriuje „Pareiškėjų įsipareigojimai“, VPS paramos sutartyje laikymąsi, Agentūra:

91.2.1. jeigu esminė neatitiktis gali būti ištaisyta, per 5 (penkias) darbo dienas suformuluoja reikalavimus VPS vykdytojai ir nustato terminą, per kurį Agentūros reikalavimai turi būti įvykdyti. Apie reikalavimus ir jų įvykdymo terminus Agentūra turi raštu informuoti VPS vykdytoją. Įvykdžiusi Agentūros reikalavimus VPS vykdytoja raštu informuoja Agentūrą. Agentūra įsitikina, kad neatitiktis ištaisyta tinkamai ir priima sprendimą dėl pažeidimo tyrimo;

91.2.2. jeigu esminė neatitiktis negali būti ištaisyta, priima sprendimą dėl pažeidimo tyrimo ir jį nustačius taiko sankciją, nurodytą šių Taisyklių XVI skyriuje „Sankcijos“.

XVI SKYRIUS
SANKCIJOS

92. VPS vykdytojai už pažeidimą, susijusį su VPS administravimu, gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos VPS administruoti neskyrimas arba sumažinimas, paramos VPS administruoti sustabdymas arba nutraukimas, VPS paramos sutarties nutraukimas ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos VPS įgyvendinti, kitos poveikio priemonės.

93. Jeigu pažeidimu padaroma tiesioginė žala EJRŽF ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui, kuri yra didesnė negu 100 Eur, tuomet tiesioginės žalos EJRŽF ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžetui dydžio suma susigrąžinama (jeigu pažeidimo nustatymo dieną buvo išmokėta VPS vykdytojai) arba neišmokama (jeigu pažeidimo nustatymo dieną VPS vykdytojai nebuvo išmokėta). Tiesioginė žala EJRŽF atsiranda tuomet, kai dėl ŽRVVG netinkamo veikimo ar neveikimo Agentūra negali pripažinti VPS vykdytojos patirtų išlaidų tinkamomis ir jų deklaruoti EK.

94. Įgyvendinant Priemonę už padarytus VPS vykdytojos pažeidimus taikomos:

94.1. sankcijos pagal sankcijų taikymo tvarką reglamentuojančius teisės aktus:

94.1.1. Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės 2014–2020 metų veiksmų programos priemones taikymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. 3D-639 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014–2020 metų veiksmų programos priemones taikymo metodikos patvirtinimo“, nuostatos;

94.1.2. Sankcijų paramos gavėjams, pažeidusiems pirkimų vykdymo tvarką, taikymo metodika, patvirtina Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus 2013 m. sausio 23 d. įsakymu Nr. BR1-83 „Dėl Sankcijų paramos gavėjams, pažeidusiems pirkimų vykdymo tvarką, taikymo metodikos patvirtinimo“.

XVII SKYRIUS
VPS VYKDYTOJŲ SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

95. VPS vykdytoja, nesutikdama su Agentūros ir (arba) Ministerijos priimtais sprendimais, veikimu arba neveikimu, susijusiais su VPS administravimu, turi teisę juos apskųsti.

96. Agentūros darbuotojų veiksmus arba neveikimą VPS vykdytoja gali apskųsti Agentūros vadovui raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai jis sužinojo arba turėjo sužinoti apie tokius veiksmus ar neveikimą.

97. Agentūros sprendimus, veikimą arba neveikimą VPS vykdytoja gali apskųsti Ministerijai raštu per 15 darbo dienų nuo tos dienos, kai ji sužinojo ar turėjo sužinoti apie tokius sprendimus, veiksmus ar neveikimą. Agentūros sprendimus, veikimą ar neveikimą, kuriuos Ministerija jau buvo nagrinėjusi ir priėmusi sprendimą, VPS vykdytoja gali apskųsti savo pasirinkimu Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

98. Skundams nagrinėti Agentūra ir (arba) Ministerija gali sudaryti specialią komisiją, kuri veikia pagal savo patvirtintą darbo reglamentą.

99. VPS vykdytoja, nesutikdama su Agentūros ir (arba) Ministerijos sprendimais, veikimu ar neveikimu, gali tiesiogiai kreiptis į Vyriausiąją administracinių ginčų komisiją Lietuvos Respublikos administracinių ginčų komisijų įstatymo nustatyta tvarka arba Vilniaus apygardos administracinį teismą Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

XVIII SKYRIUS
VPS VYKDYTOJOS DOKUMENTŲ SAUGOJIMAS

100. VPS vykdytoja privalo saugoti dokumentus, susijusius su VPS administravimu, nuo VPS patvirtinimo pradžios iki VPS įgyvendinimo pabaigos ir 5 (penkerius) metus po galutinio Agentūros paramos VPS įgyvendinti išmokėjimo VPS vykdytojai. Dokumentų, susijusių su VPS atranka (rengimu, teikimu, vertinimu ir tvirtinimu), saugojimo tvarka nustatyta VPS įgyvendinimo taisyklių XIX skyriuje „Dokumentų saugojimas“. Dokumentų, susijusių su VPS įgyvendinimu (kvietimais teikti vietos projektus, vietos projektų priėmimu, vertinimu, tvirtinimu, įgyvendinimu, įgyvendinimo priežiūra ir kontrole), saugojimo tvarka nustatyta Vietos projektų administravimo taisyklėse, kurios tvirtinamos atskiru Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu.

101. VPS vykdytoja turi saugoti šiuos dokumentus (originalus arba kopijas):

101.1. su metinio VPS administravimo išlaidų poreikio nustatymu, teikimu Agentūrai ir keitimu susijusius dokumentus (pvz., metinio VPS administravimo išlaidų poreikio pagrindimo aprašus, poreikio skaičiavimo dokumentus, susirašinėjimo su Agentūra dokumentus ir pan.);

101.2. su viešųjų pirkimų vykdymu susijusius dokumentus;

101.3. su mokėjimo prašymais susijusius dokumentus (mokėjimo prašymų, pateiktų Agentūrai, kopijas, įskaitant visų prie mokėjimo prašymų pridedamų dokumentų kopijas, pvz., prekių tiekėjų ar paslaugų teikėjų komercinių pasiūlymų, išlaidų pagrindimo ir išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentų kopijas; atitikties specialiosioms išlaidų pripažinimo tinkamomis sąlygoms įrodymo dokumentų kopijas);

101.4. su VPS įgyvendinimo vidaus valdymu, stebėsena ir vertinimu susijusius dokumentus (pvz., VPS vykdytojos visuotinio narių susirinkimų ir kolegialaus valdymo organo posėdžių dalyvių sąrašus, protokolus ir pan.);

101.5. su VPS įgyvendinimo išorės valdymu, stebėsena ir vertinimu susijusius dokumentus (pvz., metinių VPS įgyvendinimo ataskaitų, teikiamų Agentūrai, kopijas);

101.6. su VPS ir VPS paramos sutarties keitimais susijusius dokumentus (pvz., prašymų keisti VPS, susirašinėjimo su Agentūra, Ministerija raštų kopijas ir pan.);

101.7. su VPS vykdytojos patikromis vietoje susijusius dokumentus (pvz., VPS administravimo patikros vietoje ataskaitas, susirašinėjimo su Agentūra raštus ir pan.);

101.8. kitus dokumentus, susijusius su paramos VPS administruoti (parama ŽRVVG veiklai ir parama ŽRVVG teritorijos gyventojams aktyvinti) skyrimu.

102. VPS vykdytoja Taisyklių 101 punkte nurodytų dokumentų saugojimą organizuoja vadovaudamasi šiais dokumentais:

102.1. Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodykle, patvirtinta Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011 m. kovo 9 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Bendrųjų dokumentų saugojimo terminų rodyklės patvirtinimo“;

102.2. Nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. V-152 „Dėl Nevalstybinių organizacijų ir privačių juridinių asmenų dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“;

102.3. Elektroninių dokumentų valdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vyriausiojo archyvaro 2011 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-158 „Dėl Elektroninių dokumentų valdymo taisyklių patvirtinimo“ (šių taisyklių nuostatos VPS vykdytojai yra rekomenduojamos).

103. VPS vykdytoja privalo užtikrinti su VPS administravimu susijusių dokumentų (įskaitant elektroninius dokumentus, pateiktus el. paštu arba esančius el. laikmenose) saugumą ir prieinamumą Agentūrai, Ministerijai, kitoms ES ir valstybės institucijoms, kurioms teisės aktais suteikiama teisė kontroliuoti ir tikrinti ES paramos lėšų panaudojimo efektyvumą ir (arba) skaidrumą.

104. Ministerija ir Agentūra saugo dokumentus, susijusius su VPS administravimu, atitinkamai Ministerijos ir Agentūros nustatyta tvarka.

XIX SKYRIUS
INFORMACIJOS TEIKIMAS

105. Informaciją ir paaiškinimus dėl šių Taisyklių taikymo teikia Ministerija raštu ir el. paštu zum@zum.lt. Klausimo langelyje turi būti pateikiama aiški nuoroda į šias Taisykles, klausiančiojo vardas ir pavardė arba atstovaujamo juridinio asmens pavadinimas.

106. Informaciją ir paaiškinimus dėl VPS administravimo teikia Agentūra el. paštu info@nma.lt. Klausimo langelyje turi būti pateikiama aiški nuoroda į šias Taisykles, klausiančiojo vardas ir pavardė arba atstovaujamo juridinio asmens pavadinimas.

107. Ministerijos pateiktą informaciją ir paaiškinimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui ŽRVVG, Ministerija el. paštu išsiunčia ŽRVVG tinklui (jeigu toks įkurtas ir veikia), taip pat Agentūrai.

108. Agentūros pateiktą informaciją ir paaiškinimus, kurie gali būti aktualūs daugeliui ŽRVVG, Agentūra el. paštu išsiunčia ŽRVVG tinklui (jeigu toks įkurtas ir veikia), taip pat Ministerijai.

XX SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

109. Pasikeitus šioms Taisyklėms, nauji reikalavimai nuo jų įsigaliojimo dienos taikomi vienodai visoms VPS vykdytojoms, išskyrus atvejus, kai pakeitimo įsakyme numatyta kitaip.

110. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos teisės aktų nuostatos.

_____